

Perspectief andere nieuwe richtingen niet ongunstig

FISCAAL RECHT GAAT NIET DOOR

Complimentjes, halve toezeggingen en een enkele harde noot. Zo valt de reactie van (ex-) minister Deetman van onderwijs op de plannen van deze universiteit te kenschetsen. De harde noot is de ondubbelzinnige afwijzing van de plannen voor een studierichting fiscaal recht bij de juridische faculteit. De overige voorstellen zijn verre van kansloos, al zullen enige aanpassingen nodig zijn. Dat is de teneur van de aan de RL gewijde paragrafen in het nieuwe Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan, het HOOP, dat op Prinsjesdag samen met de begroting is gepresenteerd.

Voor de afwijzing van de fiscaal-juridische studierichting, binnen de instelling overigens al een maand bekend, komt hard aan, verklaart dr. K. Dittrich, lid van het college van bestuur. Het Hoop constateert dat de noodzaak tot een dergelijke opleiding ontbreekt. Er zijn er al immers vier, en tijdens de TVC-operatie is zelfs serieus overwogen er wegens overcapaciteit een te sluiten. Toeneemende maatschappelijke belangstelling voor belastingrecht is er inderdaad wel, maar die kan tijdelijk zijn, luidt de analyse.

De andere uitbouwplannen maken vooralsnog meer kans, hoewel de minister nog een slag om de arm houdt en eerst de adviezen van VSNU en Onderwijsraad wil afwachten. Cultuur- en wetenschapsstudies wordt inhoudelijk positief beoordeeld en uitvoerbaar geacht, mits de RL bereid is aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Die zijn nogal cryptisch geformuleerd: zo moet om redenen van landelijke taakverdeling het initiatief

ingeperkt worden tot 'kunst en cultuur'. Dittrich daarover: "Het is niet duidelijk of dat nu een verbreding of een beperking is. Onze eerste plannen omvatten juist kunst en cultuur en werden om allerlei redenen niet realistisch bevonden. Toen hebben we de draai naar cultuur- en wetenschapsstudies gemaakt, en nu zouden we weer terug moeten. Hierover zullen we dus opheldering vragen."

De andere voorwaarde betreft de samenwerking met het regionale HBO en de Open Universiteit; wat er bij de RL aan voorzieningen ontbreekt zal ze daar vandaan moeten halen, vindt de minister. Een ding wordt herhaaldelijk benadrukt: een letterenfaculteit zit er niet in, nu niet en ook niet in de toekomst. Over milieugezondheidskunde, de derde voorgestelde studierichting, is evenmin het laatste woord gesproken, maar in het Hoop staat wel dat daarmee in het licht van de landelijke taakverdeling "in een behoefte lijkt te worden voorzien".

Dat klinkt dus gunstig, maar niet verdisconteerd is waarschijnlijk dat inmiddels de zusterfaculteiten, vooral die van Wageningen, tamelijk negatief hebben gereageerd en juist wel van dreigende overlapping spreken.

Op een aantal terreinen deelt de minister schouderklopjes en lichte vermaningen uit, overal bezwerend dat men vooral niet op extra geld moet hopen. Zo wordt de internationalisering zeer gewaardeerd, maar niet extra gefinancierd. Positief is verder dat er nog steeds een groei is van studentenaantallen, en daarmee van de financiering in de eerste geldstroom. Tweede en derde geldstroom groeien ook, zelfs boven het landelijk gemiddelde, maar blijven ten opzichte van de eerste geldstroom toch teveel achter. Ook de dalende onderwijsrendementen, hoewel landelijk nog steeds de hoogste, baren de minister zorgen.

Wammes Bos

Niet zo bescheiden ...

Kwaliteit en internationalisering zijn de trefwoorden uit de nieuwe advertentie-campagne van de RL. Aanstaande zaterdag verschijnt in een aantal landelijke, Brabantse en Limburgse kranten een paginagrote algemene advertentie. In de loop van de volgende week volgen kleinere advertenties, die studenten oproepen naar de voorlichtingsdagen van de afzonderlijke faculteiten te komen. De algemene advertentie zal dit jaar verder voor het eerst verschijnen in Pauze, een maandblad dat gratis verspreid wordt op 25.000 middelbare scholen.

Het motto van de advertentiecampagne is dit jaar hoog gegrepen. De tekst 'Op sommige punten kunnen de beste universiteiten nog iets van ons leren', moet de scholieren voor Maastricht winnen. Boven die slagzin kijken 'studenten' in shirts van gerenommeerde universiteiten als Yale, Cambridge en Harvard heen. Alleen het RL-shirt blijft aan een knaapje hangen, want de Maastrichtse student houdt zijn of haar hoofd 'liever bij de studie'.

"Als je geen bezwaar hebt tegen lange reistijden is Harvard een prima keuze", heet het verder in een van de kleine advertenties. "Maar als je geen bezwaar hebt tegen hard werken, biedt Maastricht nogal wat pluspunten". Die pluspunten betreffen vooral het probleemgestuurde onderwijs, het werken in kleine groepen, de aansluiting op de praktijk en het hoge studierendement. Daarnaast schermen de advertenties met de 'internationale sfeer' aan de RL. Niet alleen omdat Aken, Luik

De nieuwe advertentie van de RL: Harvard kan nog iets van Maastricht leren

en Parijs binnen handbereik liggen, maar ook met het oog op Europa 1992: "Uitwisselingsprogramma's met buitenlandse universiteiten en internationale stages geven je in Maastricht nu al de mogelijkheden van een studie zonder grenzen." De kosten van de campagne -ontwikkeld door de dienst voorlichting in samenwerking met reclamebureau Boetes- bedragen 240.000 gulden. In tegenstelling tot vorige campagnes wordt dit jaar

nauwelijks nadruk gelegd op de kwaliteiten van Maastricht als studentenstad. Dat is volgens de samenstellers minder nodig, nu de stad zich op alle fronten profileert. Wel noemt de advertentie de gunstige kamersmarkt als Maastrichts pluspunt: "Hier vinden de meeste studenten nog binnen redelijke termijn een kamer".

Emely Nobis

Op sommige punten kunnen de beste universiteiten nog iets van ons leren.

In Maastricht leer je je grenzen te verleggen.

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 4, 21 september 1989

Inhoud

Pagina 5

Leros

Een arts-assistent en een verpleegkundige uit Maastricht maken melding van een Grieks eiland vol patiënten die onder het excuus van onbehandelbaarheid voor de rest van hun leven veroordeeld zijn tot een vegetatief bestaan. Dankzij een vlammend artikel in het Engelse weekblad The Observer en de daarop volgende publiciteit is de publieke opinie nu wakker geschud en lijken de hervormingen in een stroomversnelling te raken.

The naked and the damned

On a Mediterranean Greek island, hundreds of men, women and children have been abandoned in a crowded and squalid shelter. Writer John Morris and photographer John Hiddleston reveal the hidden world of Leros, an island with a history as a dumping ground for those the world wishes to forget.

On a small, rocky island in the Aegean Sea, hundreds of men, women and children have been abandoned in a crowded and squalid shelter. The shelter is a concrete building with a corrugated metal roof, and it is surrounded by a high wall. The people inside are mostly men, but there are also women and children. They are all looking out of the windows, some with expressions of despair and some with expressions of hope. The shelter is a dumping ground for those the world wishes to forget. It is a place where people are abandoned and left to fend for themselves. The people inside are mostly men, but there are also women and children. They are all looking out of the windows, some with expressions of despair and some with expressions of hope. The shelter is a dumping ground for those the world wishes to forget. It is a place where people are abandoned and left to fend for themselves. The people inside are mostly men, but there are also women and children. They are all looking out of the windows, some with expressions of despair and some with expressions of hope.

Pagina 6

De vertegenwoordigers van de maatschappij

Ze worden Bullen genoemd, maar zijn ongetwijfeld minder gevaarlijk dan die met een pit ervoor. In een keer zijn er vier nieuwe (nou ja, eentje was er al een half jaar) buitenuniversitaire leden van de universiteitsraad benoemd. Niemand kent ze, zij kennen niemand. Toch zullen ze twee jaar lang 4 van de 22 stemmen in de raad vertegenwoordigen. Geen verwaarloosbare factor dus. Reden voor vier portretjes van twee mannen en twee vrouwen die nog niet precies weten wat ze in de raad gaan doen, maar die wel van plan zijn om IETS te doen. Louter aanwezig zijn, daar zijn het de types niet voor.

Pagina 12

Binnenkort in dit theater: The Last Picture Show

Jammer jammer, als Ciné-K zou moeten sluiten. Daar viel altijd nog wel een goede film te bewonderen, maar nu lijkt het erop of de nieuwe exploitant niets meer krijgt aangeleverd van de film distributeurs. Hij wil wel doorgaan, maar kan wellicht binnenkort niet meer, laat hij weten. De overname van de vorige eigenaar is ook al niet zonder kleerscheuren verlopen, en de voormalige drijvende kracht achter de filmzaal loopt in de ziektewet. Kommer en kwel, maar filmminnend Maastricht is de dupe.

A
TAX FREE
SAVING.

Current legislation allows friendly first-time investors to benefit from a 20% tax free saving on the purchase of a new property. The maximum amount that can be invested is £100,000. The maximum amount that can be saved is £20,000. The maximum amount that can be invested is £100,000. The maximum amount that can be saved is £20,000.

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één kantje A4 hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen

Vrouwenstudies

In het artikel over vrouwenstudies in de Observant van 14 septeber werd vermeld dat studenten GW die een tracé vrouwenstudies volgen van minimaal 30 studieweken daarvoor een aantekening op het diploma krijgen. De Begeleidingscommissie vrouwenstudies GW heeft dit weliswaar voorgesteld, maar de besluitvorming daarover is uitgesteld. Voor zaken als extra aantekeningen op

de bul zullen aleggemeene regels geformuleerd worden die niet slechts op vrouwenstudies betrekking hebben. Het feit dat de besluitvorming over dit punt nog niet is afgerond neemt echter niet weg dat de inhoud van het onderwijs vrouwenstudies interessant en uitdagend is.

Marie-José Gregoire
Klasien Horstman.

Opkomst ongeveer vijftig procent

AbvaKabo grote winnaar bij verkiezingen

De AbvaKabo heeft de verkiezingen voor de medezeggenschapscommissies gewonnen. Ruim de helft van alle uitgebrachte stemmen ging naar deze vakbondsorganisatie, goed voor zeven van de twaalf beschikbare zetels. De christelijke federatie van overheidspersoneel CFO krijgt drie zetels en de resterende twee zetels zijn voor de 'bibliotheek'-lijst Cobben.

De nieuwe medezeggenschapscommissies zullen vanaf 1 oktober functioneren en gaan zich dan vooral bezig houden met de reorganisatie van de diensten. Ondanks een korte maar intensieve campagne was de opkomst bij de verkiezingen op vijftien september matig. Voor de medezeggenschapscommissies van de beleidsadviesdiensten (BAD) werden 71 stemmen uitgebracht, precies de helft van het aantal kiesgerechtigden. Drie

zetels gingen naar de AbvaKabo, twee naar de CFO. Voor het Bureau en de interfacultaire Diensten (BID) kwamen 141 van de 240 kiesgerechtigden naar een van de stembussen (58,8 procent). Bij deze beheersseenheid ondervond de AbvaKabo geduchte concurrentie van de lijst Cobben. Twee van de drie ongeorganiseerde bibliotheek-kandidaten wisten een zetel te veroveren, drie zetels gingen naar de AbvaKabo, één naar de CFO. De meeste stemmen (30) kreeg Els Wolfs, de enige vrouw op de kieslijsten voor de BID-diensten. Zij haalde bovendien als enige kandidaat de kiesdrempel en werd daarvoor rechtstreeks gekozen.

In onderstaande tabel geven we de stemverhoudingen weer.

Emely Nobis

Uitslagen verkiezingen medezeggenschapscommissies

BAD-kader

AbvaKabo: 45 stemmen
CFO: 26 stemmen
(kiesdeler 15 stemmen)

De volgende kandidaten zijn gekozen:

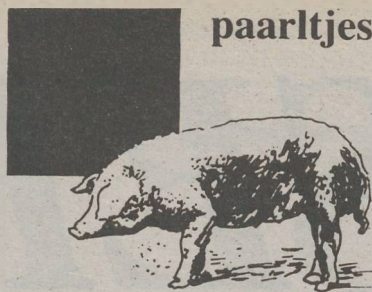
AbvaKabo
Wilma Klinkhamer (16 stemmen)
Jacques Knoppen (16 stemmen)
Auke van Dijk (6 stemmen)
CFO
Ber Muermans (15 stemmen)
Math. Frissen (7 stemmen)

BID-kader

AbvaKabo: 78 stemmen
CFO: 14 stemmen
lijst COBBEN: 49 stemmen
(kiesdeler 21 stemmen)

De volgende kandidaten zijn gekozen:

Lijst COBBEN:
Els Wolfs (30 stemmen)
Niko Cobben (10 stemmen)
AbvaKabo
Karel Kagie (18 stemmen)
Frans Kalkhoven (11 stemmen)
Bart van den Heuvel (14 stemmen)
CFO
Leo van Dorp (11 stemmen)

paarltsjes

Paarltsjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paarltsjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 lettertekens).

t.k. 2 pers.bed 200 x 160. Hout, demontabel met lattenbodem 175,-
Lustermans tel. 612568.

Nieuwste editie POENBOEK 89/90 is verkrijgbaar. Stort 7,50 op NSEM giro nr. 3843114 of haal het poenboek tijdens de balie-uren op de NSEM-kamer.

Op do 28/9 zal direct na de doctoraal-uitreiking een doctoraal-borrel plaatsvinden in Rum Runners. Reflex nodigt hierbij alle belangstellenden uit.

AEGEE-Maastricht, de studentenvereniging in 't hart van Europa! (Volkskrant d.d. 9 sept.). Informatie: Joep Creusen (voorzitter) 043-622380 / 88489. Corinne Van Noort (secretaris) 043-212522. Evert ten Voorde (penningsmeester) 043-613411.

Let op!! 10% korting op alle c.d.'s, single-c.d.'s, L.P.'s, singels en maxisingles. Reductiebonnen gratis af te halen bij AIESEC, kamer 0.086, Hoofdgebouw.

Wie wil er straks nog lekker wampjes bijzitten? Schapevachten voor autostoelen: bel 7288.

Gevr.: student-lid voor de Curriculum Planningsgroep Verplegingswetenschap. Bij voorkeur 2e of 3e jaars student(e). Inlichtingen te verkrijgen bij H. Smeets, tel. 887302.

Tweezitsbank te koop, evt. te ruil tegen een fiets. Tel. 043-473312.

Snel verdient! Wie wil tegen hoge vergoeding mij galajurk(en) lenen? (v.a. maat 40). Bel even: Anne: 25395.

Poezenliefhebbers! Moederpoes en kind zoeken een thuis. Piggy (2 1/2 jr.), Pukkie (3 mnd.) beiden zwart/wit gevlekt, heel lief, met vlooiensband/kattenbak/voerbakjes. Belangstelling? Bel 253096.

Mac-computer te koop. 512 Kb. Eén jaar oud. Prijs 1.580,-, tevens external diskdrive 800 Kb. Prijs 395,-. Hub Aarts 04406-13951.

Gevr. studente tot ca. 22 j. v. huish. hulp 1 à 2 1/2 dg. p.w. i.v.m. handic/ziekte. Tel. 043-479820.

AEGEE-Maastricht organiseert grandioos feest op 28 september. Watch the posters

Wegens geldgebrek t.k.: Datsun Cherry. B.j. okt. 1980. APK 8/10/90. Rijdt prima. Prijs 1.250,- Tel. 618157.

Woensdag 27 sept. sportavond/ maaltijd / rondleiding in de Lucas Kliniek. Opgeven vóór 26 sept. in de Reflexkamer op Randwijk.

Studenten kunnen terecht bij de NSEM tijdens de balie-uren, van half 12 tot half 2, op de NSEM-kamer, Lenculenastraat 26.

t.k.a. wasmachine halfautomaat, Rondomat 100, z.g.a.n. (2 jr.), afm. 47 x 90 cm, prijs 375,-. Inl. 045-456944, tst. 348 en vragen naar Trudy (na 19.00 uur).

t.k. 1e jaars studieboeken ec., in goede staat, prijs n.o.t.k. Tel. 045-441625.

Ant. salontafel met glas en riet, ant. hangklok, t.k. ant. eiken bureaustoel, ant. bureau met rolluik met aan beide kanten 3 laden ca. 1.20 m breed, eiken salontafel (ant.) langwerpig model. tel. 043-615994.

Gezocht bridgepartner (m/v) voor vaste vrijdagavond in Expo Bunde. Liefst 2e klasser of beter. Bij gelijke kwalificaties wordt aan vrouwen niet perse voorkeur gegeven. Bel Jan, tst 328.

Speciaal voor actieve, gezellige studenten:

extra INFO-AVOND van het oudste onafhankelijke Herendispuut PROMETHEUS op woensdag 27 sept. om 21.00 uur in Studentenhuis Bulder, Frankenstraat 198, tel. 622024.

t.k. gevr. bureaustoel. Tel. 043-430394. Ingrid.

FORT: Wij zoeken vrouwen met FORTervaring om onze kleine FORTgroep aan te vullen. Sylvia 043-252485.

t.k. gloednieuw: Kluwer, Compendiumpersonen- en familierecht, Argumenten voor juristen. Tel. 620609.

t.k. lits-jumeaux (eikenhout) uit grootmoedertijd. Ook afzonderlijk te gebruiken. Incl. spiraal samen 250,-. Lustermans tel. 612568.

t.k.a.: Systematische Natuurkunde, deel A. door Drs. J.W. Middelink: 15,-. Tel. 043-212580. Vragen naar Bernice.

Aangeboden: KAMER in centrum Maastricht van 1/2 nov. t/m eind febr. '90. 370,- p.m. Inl.: telnr. 043-255732.

Spoed! Attentie Diensthoofden / Stagegroepsvoorzitters. Huidige medewerker dienst Studentenzaken zoekt administratieve werkzaamheden van structurele aard. Heb ruime ervaring op het gebied van computers en programma's (WordPerfect, Lotus, dBase, Cardbox en het werken met de Macintosh). Wie reageert? Tel. 887349.

Vrije basisschool Vroenhoven heeft plaats voor kinderen vanaf 2 1/2 jaar. Ook hele dagen! Geringe vergoeding. Tel. 09-32.12.45.13.23. Roger Stevens of Jeanny Schiepers.

In het kader van het ERASMUS programma voor een aantal Belgische studenten kamers nodig in de periode 1 okt / juni 90. (Onder)verhuur geen bezwaar. Vakgr. Humane Biologie, tel. 043-888606.

Conservatoriumstudente geeft dwarsfluitles aan begin. + gevord. Tel. 251389.

t.k. Luxman versterk. 2 x 40W 175,-. DAM.Brommer 25,- Klein onderhoud noodz. Paul 04490-76226.

Gezocht: oude telefoontikker. Mag stuk zijn. 043-214165.

Bekendmaking: De Veldmaarschalk: - Probeert de leden op te naaien en zal zich inzetten om een actuele Benny Concertagenda bij te houden. ESBe&F-virus.

Kamerruil Utrecht - Maastricht. Aangeboden: kamer 2.5 x 3 m. Vijf min. lopen van centrum. Gemeenschap. keuken, woonkamer, douche. Prijs 250,-. Gezocht: kamer in Maastricht. Prijs tot 375,-. Rutger Anten 043-253173.

Citroën BX 14 RE, april 1987, wit, 59.00 km, schuifdak, prima staat. Vaste prijs 15.500,- Tel. avonduren: W. Schreurs 477063.

Conversatieles Engels door HO student. Els Pluym, tel. 043-254717.

2e jaars economiestudent zoekt kamer in een studentenhuis. Tel. 04936-2657.

SAURIERS OPGELET. Roeier gevraagd voor lange afstandploeg (Ralf, Noëll, Lex). Bel Ellen: 213347.

Twee saxofonisten en een pianist zoeken drummer, bassist en jazz-gitarist (allen m/v) voor een nieuw te formeren jazz(-rock)groep. Inl. Roel Otten 888324/475997.

t.k. houten bureau 1.20 x 0.50 m. Prijs 75,-

t.k.a. wegens studiewisseling: Formulierrechtelijke betrekkingen van Melis. Jaargang 1987 1 t/m 12, Ars Aequi. Samen voor 25,-. Na 19.00 uur bellen naar 045-456944, tst. 348. Trudy.

Voor en door studenten: Sociëteit Xaviera voor alle feesten (50-150 pers.). Tel. 211400, Michiel.

Verhuizing te duur? Kruip dan bij Stichting BUBU achter het stuur. Verhuur van goederen- en personenbusje, 45,- resp.

50,- per dag. 0,30 per km, waarvan de eerste 100 km vrij. (prijzen excl. BTW en brandstof). Bel: 043-256162.

Te huur: Camper, diesel, max. 3 volw. + 1 k. toiletr. + chem.t., keukenbl. + koelk., gas verw. 500,-/week. Tel. 045-210197.

Massage-cursus. Div. massagevormen en technieken creatief leren gebruiken o.l.v. therapeut: 043-435200.

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten 400,-. Eisen 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: T.A. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

"TAM-TAM" CD-verhuur. Nu al meer dan 1100 CD's. Elke maand minstens 50 nieuwe titels. Minimaal 75% van de CD-top 100. Oude Tweebergenpoort 7a, Maastricht (nabij Vrijthof). Tel. 256726.

Lid worden van de Maastrichtse Studenten Vereniging Tragos? Kijk achterin bij Bulletin Algemeen.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijks universiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Iersson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies in de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Noortje van Putten dienst Voorlichting. Telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), FOM (Universiteit van Amsterdam), Maastricht (Leiden), Univers (Tilburg), Delft (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen

HOOP 1990 stelt maatregelen voor om verspilling tegen te gaan

's Lands talent moet beter benut worden

Korte opleidingen in het hoger onderwijs worden beloond met een erkend certificaat. De universiteiten krijgen toestemming om in beperkte mate geld te lenen. En de universitaire bestuursorganisatie wordt aangepast. Deze voornemens staan in het (ontwerp-) Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan 1990 - het HOOP - dat op Prinsjesdag is uitgebracht. Het plan is gemaakt onder verantwoordelijkheid van de oud-minister van onderwijs en wetenschappen, W.J. Deetman.

Op Prinsjesdag 1987 is met het verschijnen van het HOOP 1988 voor het eerst een tweejarige plancyclus in het hoger onderwijs ingevoerd. Onder verantwoordelijkheid van het demissionaire kabinet is nu het ontwerp verschenen van het HOOP 1990, waarin de beleidsplannen van de overheid voor de komende twee jaar zijn opgeschreven. Over de inhoud van dit lijvige document wordt de ko-

mende maanden overleg gevoerd met de universiteiten en hogescholen, de academische ziekenhuizen, de KNAW en NWO. Pas daarna worden de conclusies aan de Tweede Kamer voorgelegd en worden definitieve besluiten genomen. Het HOOP bevat veel feitjes, cijfermateriaal en analyses die een indruk moeten geven van de toestand waarin het hoger onderwijs verkeert. Het zal geen verbazing wekken dat de spanningen op de arbeidsmarkt voor afgestudeerden daar in centraal staan. Enerzijds wordt onnodig geld besteed aan opleidingen waaraan teveel mensen studeren, anderzijds ontstaan in sommige beroepsgroepen tekorten.

Een 'optimale benutting van het in Nederland aanwezige talent' wordt dan ook als belangrijkste doel van het beleid genoemd. Het streven is gericht op een verdere verhoging van de doelmatigheid van het hoger onderwijs. De opsteller van het HOOP, oud-minister en inmiddels Kamervoorzitter Deetman, beseft echter zeer wel dat de mogelijkheden daartoe beperkt zijn. 'Het afgelopen decennium heeft het hoger onderwijs meer ingeleverd dan enige andere maatschappelijke sector in dit land. In dezelfde periode is de produktiviteit met tientallen procenten gestegen. Bovendien is het aanzien van de Nederlandse wetenschapsbeoefening gestegen,' schrijft hij. Er is, kortom, een grens bereikt.

Volgens de oud-bewindsman moet het komende overleg met de instellingen daarom vooral gaan over de vraag of zij op verantwoorde wijze een eigen beleid voeren, niet zozeer over de vraag of elk onderdeel van dat beleid optimaal is. Het ontwerp-HOOP 1990 bevat daarom geen voorstel meer voor een uitgebreide 'bestuurlijke agenda', die het vorige HOOP nog wel kende. Er zijn alleen hoofdpunten aangegeven, die zich bewegen in de sfeer van de deelname aan het hoger onderwijs, selectie en toelating, doorstroming en studieduur. De overheid streeft naar een verdere stijging van het aantal hoger opgeleiden, zeker nu blijkt dat de werkgelegenheid voor deze groep weer een stijgende lijn vertoont. Nieuwe analyses wijzen uit dat de instroom van studenten nog meer kan groeien dan in vorige prognoses werd aangenomen. Tegelijkertijd moet het rendement van het hoger onderwijs worden verhoogd. En dan niet via selectie aan de toegangspoort van de opleiding - daar heeft Deetman zich eerder ook al tegen gekant. Hij verwacht meer heil van goede voorlichting, begeleiding en verwijzing en selectie tijdens propedeuse. Het rendement in het wetenschappelijk onderwijs ligt nu naar schatting op 63 procent, in het hbo op 57 procent.

Jos Dohmen/HOP

Braks vervanger van Deetman

Ir. G.J.M. Braks is de nieuwe minister van onderwijs en wetenschappen in het (demissionaire) kabinet-Lubbers-2. Braks heeft ook het ministerie van landbouw en visserij onder zijn hoede. Hij is bewindsman op dat departement sinds het aantreden van het eerste kabinet-Lubbers in november 1982. Tot er nieuw kabinet is geformeerd is Braks ook 'echt' de bewindsman op O&W en niet alleen maar 'waarnemend minister' of iets dergelijks. Eerder werd erop gespeculeerd dat minister Brinkman van WVC het onderwijsdepartement onder zijn hoede zou krijgen. Voor Brinkman, in tegenstelling tot Braks, lijkt nog een glansrijke politieke carrière weggelegd.

Onderwijsbegroting 1990 :

Geen gevaar voor nieuwe bezuinigingen

Voor nieuwe bezuinigingen hoeven de universiteiten in 1990 niet te vrezen. Maar evenals in voorgaande jaren lopen zij opnieuw tientallen miljoenen guldens mis waar zij recht op menen te hebben vanwege de alsmaar stijgende studentenaantallen. Op studiefinanciering is voor 1990 evenmin een uitgavenbeperking voorzien. Maar daar doet het venijn zich in volgende jaren voelen: via privatisering van de studieleningen en verbetering van de studievoortgang moet 300 miljoen gulden op tafel komen, maar concrete invulling hiervan blijft uit tot er een nieuw kabinet is.

De onderwijsbegroting 1990, hoofdstuk acht van de rijksbegroting, is typisch een produkt van een demissionair kabinet. Zoals minister Ruding van financiën bij de aanbidding ervan aan de Tweede Kamer zei, heeft het kabinet zichzelf beperkingen opgelegd en ontvouwt het geen nieuwe beleidsvoornemens ten opzicht van mei jongstleden.

Het totale budget voor onderwijs en wetenschappen bedraagt in 1990 29,1 miljard gulden, ruim 0,8 miljard minder dan in 1989. De Rijksbijdrage aan de universiteiten belooft volgend jaar 3.258,6 miljoen. De RL heeft in 1990 126,0 miljoen te besteden.

Deze daling hangt in sterke mate samen met de dalende leerlingenaantallen, die automatisch doorwerken in de begroting. De verlaging is echter minder sterk dan aanvankelijk was geraamd, omdat de deelname aan het niet-leerplichtige onderwijs onverwacht sterk is gestegen: dat is de 'trendbreuk' waarover de laatste tijd zoveel is gezegd en geschreven.

Met enige tevredenheid meldt de opsteller van het stuk, oud-minister Deetman, dat de uitgavenraming voor volgend jaar toch nog een miljard gulden hoger kon uitvallen dan in de voorgaande begroting was voorzien. Tegelijkertijd worden er echter ook een paar bezuinigingen aangebracht, tegenwoordig bij voorkeur omschreven als 'ombuigingen'.

Per saldo wordt voor 1990 een nieuwe bezuiniging aangekondigd van 100 miljoen gulden, oplopend tot 400 miljoen in 1994. Voor komend jaar wil Deetman die dekken door de les- en cursusgelden in het voortgezet onderwijs met tien procent te verhogen (opbrengst 30 miljoen), door bouwbeperking en aanpassing van de programma's van eisen in het basisonderwijs (34 miljoen) en door een beperking op de stijgende huur- en investeringsbudgetten in het hbo (36 miljoen).

In de jaren vanaf 1991 moet het oplopende bezuinigingsbedrag in belangrijke mate gedekt worden in de sfeer van de

studiefinanciering. Volgend jaar wordt voor studiefinanciering geen uitgavenbeperking voorzien, maar in 1994 is die opgelopen tot 300 miljoen gulden. De maatregelen die hierbij horen zijn nog niet uitgewerkt; ze moeten gevonden worden in privatisering van de studie- en in maatregelen ter bevordering van de studievoortgang.

Over een mogelijke invoering van de privatisering zal nog deze maand een advies worden uitgebracht door de commissie Van der Zwan/Leblanc. Over de koppeling van studievoortgang en studiefinanciering is vorige week een advies verschenen van de commissie In 't Veld. Het is aan een volgens kabinet om aan de hand van deze adviezen tot een invulling van de bezuiniging te komen. De kwestie wordt immers door het parlement te controversieel geacht om met een demissionair kabinet te behandelen.

Jos Dohmen

Nieuws uit HOOP

Certificaten

Naast de onderwijsprogramma's met een cursusduur van vier jaar, die de hoofdmoot blijven uitmaken van het bestel, wil Deetman meer mogelijkheden scheppen voor kortere programma's. Deze moeten afgesloten kunnen worden met een certificaat, dat een basis zal krijgen in de wet. Certificaten voor studenten die het onderwijs al voor het doctoraal of hbo-examen verlaten, kunnen het rendement mede verhogen. De studenten voor wie het certificaat bedoeld is worden op dit moment immers nog als uitvallers gezien, die een negatieve invloed hebben op de rendementscijfers. Deze 'uitvallers' zijn echter niet in alle gevallen te beschouwen als mislukte studenten. Een aantal van hen kan ook met een afgebroken studie goed aan de bak komen. Bovendien streeft een aantal studenten ook bewust niet naar een einddiploma. Kortere programma's met een certificaat zouden heel wel studenten kunnen aantrekken die nu van een verdere opleiding afzien vanwege de lange cursusduur. Het rendement en de deelname van studenten geven binnen een aantal disciplines extra reden tot zorg, zodat daarvoor specifieke plannen zijn gemaakt. Deze betreffen met name de technische disciplines, de theologie en de klassieke talen (zie elders in dit nummer).

Personeel

Wat het personeel binnen het wetenschappelijk onderwijs betreft, constateert het HOOP een lichte groei in de werkgelegenheid. Dat is enigszins verrassend, want de grote bezuinigingsoperaties van de afgelopen jaren (TVC en SKG) hebben tot een niet onaanzienlijke vermindering van arbeidsplaatsen geleid. Van de taakverdelingsoperatie alleen al, wordt het verlies aan werkgelegenheid geschat op duizend manjaren. Dat er desondanks van groei sprake is, verklaart Deetman uit de komst van de aio's, de herbezetting als gevolg van arbeidsduurverkortende maatregelen en de forse groei van het contractonderzoek. De vergrijzing van de wetenschappelijke staf, waar iedereen zich de afgelopen jaren nogal druk over maakte, is klaarblijkelijk een halt toegeroepen. De top van deze staf is aanmerkelijk gekrompen ten gunste van lagere rangen, die doorgaans door jongere mensen bezet worden. In 1983 had de helft van de wetenschappelijke staf de rang van hoofdmedewerker (of hoofddocent), eind 1987 was dat gedaald tot onder de dertig procent. Aan de onderkant van de schaal, bij de aio's, wil Deetman nog niet overgaan tot salarisverbetering. Het rappe tempo waarin de aio-plaatsen worden opgevuld, brengt hem tot de conclusie dat het aio-schap in het algemeen voldoende wervend is.

Evenmin is de minister van onderwijs bereid extra mogelijkheden te scheppen voor differentiatie in de salarieering. De universiteiten hadden daar met het oog op de concurrentie in het bedrijfsleven om gevraagd. Zij krijgen ook een negatief antwoord op de vraag of de bewindsman niet de mogelijkheden van aanstelling en ontslag wilde verruimen. Alleen op het gebied van de secundaire arbeidsvoorwaarden zal de instellingsbesturen meer vrijheid worden geboden. In de toekomst mogen zij zelf regelingen treffen voor zaken als reiskostenvergoeding, verplaatsingskosten, nevenwerkzaamheden, enzovoort.

Geld lenen

De universiteiten roepen al jaren dat zij door allerlei bezuinigingen een enorme achterstand hebben opgelopen met betrekking tot de research-apparaatuur. In het HOOP wordt nu erkend dat inderdaad een ondergrens is bereikt. Uit de cijfers blijkt dat de OESO-landen gemiddeld 7,4 procent van de onderzoeksbudgetten aan apparatuur besteden, in Nederland is dat slechts 3,9 procent. De achterstand wordt geschat op een bedrag van 70 miljoen gulden per jaar.

Op korte termijn ziet de bewindsman echter geen mogelijkheden om die achterstand in te lopen. Hij beantwoordt wel de regelmatig gestelde vraag of de universiteiten en hogescholen geld mogen lenen voor investeringen of voor de exploitatie als geheel. De belemmeringen daarvoor wil Deetman langzaam aan opruimen. De overheid zal echter geen garanties afgeven voor leningen die door de instellingen worden afgesloten. Ook mogen geen hypotheeklen worden afgesloten op Rijksgebouwen en mogen inkomsten als bijvoorbeeld collegegelden niet als zekerheidsstelling dienen. Het risico van het lenen op de kapitaalmarkt wil Deetman verder verkleinen door voor de totale omvang van schulden en de daarmee verbonden rente en aflossing een limiet te stellen. Gedacht wordt aan drie tot vijf procent van de exploitatie-uitgaven.

Bestuur

In het HOOP wordt tenslotte een nieuw wetsvoorstel aangekondigd ter wijziging van de universitaire bestuursorganisatie. Na de vaak heftige discussie in universitaire kring had Deetman in december vorig jaar het oordeel geveld dat het universitaire bestuur overwegend goed functioneert. Toch zou de besluitvorming over onderwijs en onderzoek versterkt kunnen worden door enige bevoegdheden over te hevelen van het college van bestuur naar de faculteitsbesturen.

De kern van het wetsvoorstel zal zijn dat het faculteitsbestuur bevoegdheden krijgt voor het uitvoeren van de begroting, daarbij overigens gebonden aan richtlijnen van het college van bestuur. De universiteitsraad blijft het orgaan dat de verdeling van de middelen over de diverse onderdelen van de universiteit vaststelt. De faculteitsraad stelt zelf de facultaire begroting vast binnen de grenzen van het in de universitaire begroting gegeven budget. De facultaire begroting moet goedgekeurd worden door het college van bestuur.

De decaan van de faculteit krijgt een zwaardere functie omdat hij als voorzitter van het faculteitsbestuur bevoegdheden krijgt op het terrein van de begrotingsuitvoering. De relatie tussen het college van bestuur en de minister moet worden aangescherpt, vindt Deetman. Deze relatie concentreert zich voortaan op de verantwoording achteraf over het gevoerde financieel en personeelsbeleid en beheer. Deze verantwoording achteraf werkt alleen als er een 'vertrouwensrelatie' bestaat tussen de minister en de collegeleden. De benoemingsprocedure van leden van het college moet daarom zo worden ingericht, dat de minister in alle gevallen het recht heeft om een eigen kandidaat aan te stellen. (HOP/jos dohmen)

Samengesteld door Bart Brouwers

Ruiken

De Engelse universiteiten zijn elitair en deftig, onbereikbaar voor scholieren van eenvoudige komaf, men draagt er stijve uniformen en de studenten houden zich met niets anders bezig dan met studeren, studeren en nog eens studeren. Om aan dit soort (wijd verspreide) vooroordelen een einde te maken, heeft de universiteit van Sussex deze zomer speciale kennismakingsweken georganiseerd, bedoeld om de 'kansarme' jeugd uit de binnensteden te laten ruiken aan het universitaire leven. Voor vijftig pond (om te voorkomen dat men jongelui zou trekken die hoopten op een gratis weekje vakantie) zijn er afgelopen zomer inderdaad de nodige vooroordelen in Sussex achtergelaten. Geen 'miss' of 'sir' tegen een docent, maar gewoon aanspreken bij de voornaam; spijkerbroeken en t-shirts in plaats van een strak schooluniform. Maar het meest verbaasd waren de jongeren toch wel over de verhouding studie - vrije tijd. Een van de deelnemers: "Ik dacht dat een universiteit wreken, werken, werken betekende, acht uur per dag. Maar het lijkt er op of niet meer dan acht uur per week wordt besteed aan studie." Dat was, zo haastte een universiteitswoordvoerder zich te zeggen, "een wat overtrokken beeld". Maar zijn stellige indruk was toch, dat de Engelse universiteiten de afgelopen decennia een "grote schat aan mensenmateriaal hebben verwaarloosd". (HBO-Journaal)

Racisme

"Mensen zijn vrij om racistisch te zijn. Iedereen heeft recht op zijn eigen gedachten, als men zich maar fatsoenlijk gedraagt en niet discrimineert." In die zin vat de Utrechtse criminoloog (en socioloog, geograaf en cultureel antropoloog) prof. Frank Bovenkerk het verschil samen tussen racisme en discriminatie. Discriminatie is een handeling, racisme is een theorie, die geen kwaad

kan zolang de mensen die maar voor zich houden. Toch is het moeilijk vasdt te stellen wat gevolg en oorzaak is. "Iemand die discrimineert hoeft nog niet racistisch te zijn". Dat ontdekte Bovenkerk enkele jaren geleden, toen hij 'als werkgever' veertig uitzendbureaus belde met het verzoek om een blanke uitzendkracht. Alle veertig stemden daarmee in. "Sommige mensen noemen dit racistisch, maar als je alle racistisch noemt onderscheidt het begrip niets meer. Zo'n uitzendbureau calculeert gewoon economisch. Het wil geen klant verliezen en discrimineert dus, zonder racistisch te zijn." Bovenkerk gelooft dan ook eerder dat racisme een gevolg is van discriminatie, in plaats van oorzaak. "Racisme neemt toe doordat zich een etnische onderklasse vormt. De racistische gedachte bijvoorbeeld dat Surinamers lui zijn komt voort uit het feit dat veel Surinamers werkloos zijn. En dat Surinamers onder de werklozen oververtegenwoordigd zijn, is weer een gevolg van discriminatie." Volgens Bovenkerk is een positieve actie, een voorkeursbehandeling, de enige manier om deze cirkel te doorbreken. (U-blad)

Intern...

In Eindhoven is een bureau dat zich bezig houdt met de internationale wetenschappelijke betrekkingen, het IWB. De samenstellers van de telefoongids van de Technische Universiteit waren zich echter niet bewust van de bemoeienissen van hun instelling met de wetenschap aan gene zijde van de landsgrenzen. Zij benoemden het IWB dan ook als het bureau dat zich richt op de interne wetenschappelijke betrekkingen. Dus de professor van bedrijfskunde die contact zoekt met een onderzoeker van bouwkunde. Of iets dergelijks. Een menselijk foutje, dat op het balkon van Europa natuurlijk 'nooit' gemaakt had kunnen worden. (Cursor)

Kouwetenendokter

Wetenschap en poëzie: een paar apart. Wie zich hun huwelijk voorstelt - misschien kan men beter spreken van een LAT-relatie - hoort onmiddellijk iemand klagen over kouwe voeten. Er klinkt gemor uit het ledikant. 'Oei, wat heb je kouwe handen!' Zo schreef Edgar Allan Poe in zijn sonnet *To Science* van 1829: 'Hoe kan de dichter jou, wetenschap, beminnen? Jij hebt Diana, de maangodin, uit haar wagen gesleurd, de boomnimfen uit het woud verjaagd, de riviernimfen uit het water verdreven en elfen het leven onmogelijk gemaakt.' 'En mij', zegt Poe, heb je beroofd van 'the summer dream beneath the tamarind tree'.

Toch zijn er altijd weer dichters en schrijvers op uit, de wetenschap te versieren, in beide betekenissen van het woord. Wat zij te bieden hebben zijn verbeeldingskracht, durf en intuïtie. Met Harry Mulisch stond ik in het laboratorium van professor Hemker. De retorten glommen. In het hoofd van de schrijver, die zich het op de zolder van zijn ouderlijk huis ingerichte laboratorium van prof. dr. mr. ir. H.K.V. Mulisch Esq. herinnerde en die zijn toenmalige jongensachtigheid ook nu nog volledig belichaamde, in dat hoofd veranderde, toen en nu, chlorofyl, wanneer men dat wilde, in bloed. Verving men de magnesiumkernen door ijzer, dan was het wonder geschied. De gedachte had, vond ik, ontstellende mythische dimensies, vergelijkbaar met de idee die wijn in bloed verandert. Hier werd aan een Nobelprijs gewerkt. Die voor literatuur wel te verstaan. De structuurformule van chlorofyl bleek door de schrijver gelezen als de mooie maar nog onvolmaakte regel van een vers, die door de verschuiving of vervanging van één woord in zuiver goud verkeert. Professor Hemker gaf ons een leesles. De literatuur bezweek voor de feiten, daar in dat laboratorium. Maar niet in het hoofd van de literaire alchemist, voor wie een andere waarheid geldt. De ontstellende waarheid van de mythe. Prometheus, Frankenstein. De riskante schoonheid van de hoogmoed, door literatuur en wetenschap evenzeer bevorderd en gelijkkelijk belichaamd. Een warm rood hoofd en kouwe voeten. Dat kan heel goed samengaan.

Zojuist las ik in de krant dat de wetenschap zich op het bloed van San Gennaro, de patroonheilige van Napels, heeft gestort. Dat gestolde bloed wordt twee of drie keer per jaar op vaste dagen vloeibaar. De dichter en hematoloog Leo Vroman, die ooit, in versvorm, uitriep: 'heus, ik begin te begrijpen / waarom bloed stolt in glas', maar deze uitspraak later, op grond van nieuwe proeven, moest herroepen, overigens zonder dat zijn gedicht daar als gedicht onder leed, moet van zo iets wel even hebben opgekeken. Voor hem is het stollen een raadsel, voor de kerk het vloeien een wonder.

Wiel Kusters

à point

De populariteit die de tekstverwerker onder intellectuelen geniet, is gemakkelijk te verklaren. De hoofdbezigheid van deze handelaren in tweedehands ideeën is het verplaatsen van teksten, en daar zijn die apparaten heel goed in. Zo goed, dat er bij het gegoochel met bestanden weleens iets in de elektronische prullebak verdwijnt dat daarvoor niet bestemd was. Dat overkwam mij de vorige week, zoals ik tot mijn schrik merkte toen ik de *Observant* opsloeg. De laatste *à point* bleek een klasje te zijn, een ruwe versie van het eindproduct. Dat bestaat niet meer, dus geef ik alleen de ontbrekende informatie. Het Haagse restaurant dat met puntjes was aangeduid, is Brasserie Perlier in de Nieuwe Schoolstraat (070-435427). Ik genoot daar van carpaccio, gestoomde zalm met saffraansaus, en een toetje dat alleen al een omweg waard is: sorbet van Granny Smith die meer naar die appel smaakte dan enige vrucht van de boom ooit zal doen. Aanbevolen voor uw volgende dienst- of studiereis.

Carpaccio is een van oorsprong Italiaans voorgerecht dat op het moment bij de naar meer aspirerende eetgelegenheden erg in de mode is. Het bestaat uit dunne plakjes rauwe vis, vlees of gevogelte die als salade zijn aangemaakt. Het eten van rauwe gans, eend of kip is een waagstuk waarbij u uw leven op het spel zet. Bij de verwerking wordt het meeste gevogelte namelijk pas door de kok van de huid ontdaan, en de dierlijke huid is de voornaamste bron van infectie met bacteriën. Het argument dat gelovigen in de vrije-marktreligie gebruiken, dat een restaurant wel hygiënisch genoeg zal werken omdat het zijn reputatie en daarmee zijn economisch voortbestaan op het spel zet, getuigt niet alleen van overdreven vertrouwen in een bepaald soort rationaliteit, maar onderschat ook de waarde die de meeste mensen aan hun eigen leven, het enige dat ze hebben, hechten. Ik vertrouw liever op de strenge controle die onder overheidstoezicht in slachthuizen wordt uitgeoefend.

Wanneer u een goede slager hebt, dan kunt u de oorspronkelijke carpaccio zelf maken. (Een kookboek adviseert om vlees voor rauwe consumptie alleen van een slager te betrekken die u minimaal een jaar kent.) Laat de slager per persoon driekwart ons van zijn beste kwaliteit entrecôte of biefstuk van de haas in dunne plakken snijden. Zeg erbij: "Zo dun als rauwe ham", en maak hem ook duidelijk dat het niet erg is als de plakken zo dun zijn dat ze enigszins uit elkaar vallen. Schik het vlees op borden, strooi er zeer dun gesneden rauwe champignons overheen, versgemalen peper en dun geschaafde flinters Parmezaanse kaas, en druppel er wat van de beste olijfolie en citroensap overheen. Champignons nooit in een bak water wassen, want dan zuigen ze zich vol. Poets ze schoon met een sponsje onder de kraan. Leg ze ook niet in een aluminium vergiet of pan, want dan kleuren ze rood. Een lekkere variant gebruikt kappertjes in plaats van champignons. Kiest u bovendien pecorino als kaas, dan krijgt u helemaal een Siciliaanse opening.

August Magirus ©

Cosa di Franco

Saurus zoekt jonge roeiers, ook op Sicilië

SCHOKTHERAPIE VOOR 'GEKKENHUIS' OP EILAND LEROS

Twee medewerkers van het psycho-medisch streekcentrum Vijverdal, Frenk Peeters en Gerard Vincken, hebben een belangrijke rol gespeeld in het schandaal dat ontstond naar aanleiding van berichten over wantoestanden in een psychiatrische inrichting op het Griekse eiland Leros. Zij waren de eerste vrijwilligers die in het kader van een internationaal hulpprogramma op Leros assistentie verleenden aan de verbetering van de omstandigheden van de patiënten. Hun verklaringen, die door het Britse blad The Observer werden opgetekend, brachten een schok teweeg in heel Europa, waar vermoedelijk nog tientallen soortgelijke gevallen zijn op te sporen.

De meningen over wat we onder een 'menswaardig bestaan' voor psychiatrische patiënten moeten begrijpen lopen sterk uiteen. In Nederland bleek de behandeling van Jolanda Venema, die in de instelling waar zij verbleef als acceptabel werd beschouwd, anno 1989 niet voormogelijk te worden gehouden. Toen de publieke opinie met de beelden van het vastgebonden naakte meisje werd geconfronteerd, bleek het ineens mogelijk de politieke desinteresse en de stroeve bureaucratische procedures, waarmee al jarenlang iedere verbetering was tegengehouden, te doorbreken. De definitie van menswaardigheid was binnen het systeem een stuk achtergebleven bij die van de samenleving.

De opvattingen over het humane gehalte van de behandeling verschillen niet alleen tussen de werelden binnen en buiten de inrichtingen, ook naar tijd en land gemeten treden grote verschillen op. De psychiatrische of zwakzinnigeninrichtingen van nu zijn niet meer te vergelijken met die van vijftig jaar geleden. Weinig mensen zullen verwachten hebben dat de psychiatrische zorg in Griekenland op hetzelfde peil stond als de Nederlandse. Maar wat twee mensen uit Vijverdal, arts-assistent Frenk Peeters en verpleegkundige Gerard Vincken, op het eiland Leros aantrouwen, tart iedere definitie van menswaardigheid.

Hopeloze gevallen

Het isolement van het eiland Leros voor de Turkse kust in de Aegeïsche Zee leent zich niet alleen uitstekend om er 'hopeloze gevallen' uit de psychiatrie te dumpen, maar ook om mensenwaardige praktijken verborgen te houden. Mensen

die door de onmacht van de psychiatrie te lastig waren geworden, zijn hier vanuit heel Griekenland in de jaren zestig per schip aangevoerd. Uitzicht op een behandeling, laat staan op terugkeer in de maatschappij is er nooit geweest. Ook al is zeer onlangs een begin gemaakt met hervormingen, sommige patiënten worden nog steeds niet beter behandeld dan beesten.

Leros was bij een kleine groep psychiaters uit Duitsland, Italië, Ierland en Nederland al het symbool geworden van de achterlijkheid van een psychiatrisch systeem, dat niet in staat is tot zelfkritiek en liever duizendeneen excuses bedenkt om te verklaren waarom het niet bij machte is patiënten een fatsoenlijke behandeling te geven. Om de toestand in de inrichting vanachter de tralies en de muren tot de buitenwereld te laten doordringen, was hulp van buitenaf nodig. Van de 6000 bewoners van het eiland was die hulp zeker niet te verwachten: achthonderd van hen verdienen hun brood in een van de drie psychiatrische ziekenhuizen, ofschoon niemand van hen voor dat soort werk is opgeleid. Er is een inrichting voor 750 mannen, een voor 400 vrouwen en een voor 160 geestelijk of dubbel gehandicapte kinderen. In de mannen- en vrouwenhuizen verblijven zowel psychiatrische patiënten als zwakzinnigen. Onder de 800 personeelsleden zijn zegge en schrijve drie gediplomeerde verpleegkundigen en twee psychiaters, een bij de mannen en een bij de vrouwen.

EEG-hulp

In 1984 heeft de Griekse regering de EEG om hulp verzocht bij het reorganiseren van de nationale psychiatrische hulpverlening. Het verzoek van de nieuwe lidstaat werd gehonoreerd met een bedrag van 60 miljoen ECU, mede als gevolg van de erbarmelijke toestanden die een team van medische experts uit andere Europese landen tijdens een bezoek aan Leros hadden aangetroffen. Het excuus dat er geen geld is, gaat niet op. De Griekse regering heeft genoeg geld beschikbaar gesteld voor een behoorlijke verzorging. Voor een verpleegdag op Leros zou zelfs even veel vergoeding beschikbaar zijn als in Vijverdal. Bovendien is uit het Europees sociaal fonds een bedrag van 8 miljoen gulden beschikbaar gesteld om vakkundig verplegend personeel op te leiden. Naar verluidt was van dat bedrag nauwelijks meer dan een miljoen besteed op de dag dat de termijn, die de EEG gesteld had, verliep. Een verklaring voor het uitblijven van hervormingen is volgens de betrokkenen moeilijk te geven, maar over het algemeen kan men zeggen dat voor een Griekse politicus de geestelijke gezondheidszorg weinig stemmen oplevert en als iemand toch iets wil veranderen, ligt de bureaucratie op de loer om veranderingen te bemoeilijken. Wel moet gezegd worden dat ook de regering ziet dat de toestand op Leros onhoudbaar is. Sinds enkele jaren mogen geen nieuwe patiënten meer op Leros worden opgenomen. Alom wordt aangenomen dat Leros niet het enige geval van achterlijke psychiatrie is. Ook in de rest van Griekenland schijnen nog middeleeuwse toestanden te heersen in de geestelijke gezondheidszorg. Ook wordt in de rapporten over Leros de vrees uitgesproken dat soortgelijke toestanden ook in Spanje en Portugal aan te treffen zijn, als we ons tot de EEG-landen beperken.

Mishandeling

In 1987 bracht een nieuwe delegatie een bezoek aan het eiland. Een van de leden, de Engelse psychiater dr. Robert Grove, beschreef in zijn verslag de toestand als 'een Griekse tragedie'. "Deze mannen hadden absoluut geen waardigheid meer te verliezen". Een jonge Griekse arts, die in die tijd op Leros stage liep, meldde dat er geen enkele poging gedaan werd de patiënten te rehabiliteren, terwijl volgens hem een deel van de patiënten met een beetje moeite weer in de maatschappij zou kunnen terugkeren. In plaats daarvan bestond de 'behandeling' uit lichamelijk geweld, medicijnmisbruik, absolute onderwerping van patiënten door hen met kettingen vast te leggen aan bedden en muren of hen op te sluiten in cellen die meer weg hadden van kooien. "De patiënten dragen smerige vooden, hun hoofden zijn kaalgeschoren en ze lopen op blote voeten. Sommige lopen helemaal naakt rond. Als iemand probeert dichter bij hen te komen om ze te aaien, reageren ze afwerend, alsof ze bang zijn geslagen te worden", aldus de Griekse arts. Hij constateerde met behulp van röntgenonderzoek dat dertig procent van de mannen ribbreuken had opgelopen als gevolg van mishandeling door het personeel. Bovendien deden verhalen de ronde over verkrachting van patiënten door bewakers.

Internationale hulp

Tijdens een Europese conferentie over arbeidsrehabilitatie, die begin vorig jaar in Maastricht werd georganiseerd, werd speciale aandacht besteed aan Leros. Op voorstel van dr. Aart Jan Vrijlandt, directeur patiëntenzorg van Vijverdal, werd besloten een internationaal hulpproject op te zetten. Vrijwilligers zouden een periode in Griekenland doorbrengen om

Horoscope / 37

Who was Virginia Woolf afraid of?

Profile / 15

Rock of ages: The Jagger generation

Whoever happened to Miss Saigon?

Observer

Revealed: Greece's mental patients held on 'concentration camp' island

Europe's guilty secret

1,300 lost souls left to rot

The Observer van 10 september: 'Concentration camp island'

het personeel te laten zien hoe men op een andere manier met de patiënten kon omgaan. Korte tijd later volgde een noodkreet van de directeur van het ziekenhuis in Thessaloniki, waaronder Leros ressorteert, die alle psychiatrische inrichtingen in Europa dringend hulp vroeg bij de uitvoering van een hervormingsprogramma, dat hij had opgesteld om een einde te maken aan de wantoestanden in de inrichting.

Vijverdal was de eerste partner die een samenwerkingsovereenkomst tekende met de Grieken. Arts-assistent Frenk Peeters, die in Vijverdal een opleiding tot psychiater volgt en verpleegkundige Gerard Vincken waren na veel vijven en zessen dan ook de eerste vrijwilligers die zes weken op Leros werkten. Zij zijn inmiddels afgelost door Annemarie van Kessel, ook uit Vijverdal, en een tweede verpleegkundige van Zon en Schild uit Amersfoort.

Peeters en Vincken kwamen terecht in het mannenziekenhuis. Het vrouwenziekenhuis en het kinderziekenhuis hebben zij evenals de andere bezoekers aan Leros nooit mogen zien. Volgens Frenk Peeters was de eerste indruk bij het bezoek aan het mannenziekenhuis niet slecht: "De eerste paviljoens, die je te zien krijgt zijn villa's, waar patiënten onder relatief goede omstandigheden leven. Maar naarmate je verder op het terrein komt, wordt het slechter. Helemaal achteraan, het dichtst bij de zee ligt een groen gebouw, paviljoen 16. Daar hebben Gerard Vincken en ik gewerkt. Onze opdracht was: kijk of je iets kunt doen en verzamel zoveel mogelijk informatie. Het lijntje met het project, dat moeizaam van de grond kwam, moest op die manier warm gehouden worden."

Op paviljoen 16 konden Peeters en Vincken zien dat de Grieken inmiddels een begin gemaakt hebben met de hervorming van de inrichting. Er was een ploeg verpleegkundigen uit Thessaloniki, die samen met gemotiveerde personeelsleden uit Leros iets anders wilden. Een deel van het paviljoen werd opgeknapt om daar op een andere manier te kunnen werken. "Het was hun initiatief, waar ze al mee bezig waren voordat wij kwamen. Toen wij weggingen, waren er 23 patiënten in het opgeknapt gedeelte ondergebracht, maar het was de bedoeling om voor alle zeventig patiënten van paviljoen 16 de situatie op deze manier te verbeteren."

Geen kleren

In het oude gedeelte van het paviljoen lopen de mannen meestal naakt rond. Als ze gekleed zijn, dragen ze alleen een katoenen scheurhemd tot op de knieën. De 'beste' patiënten mogen het personeel meehelpen, de rest brengt de dag door op de binnenplaats in de eetzaal of slaapzaal, vaak in foetushouding. Toiletten zijn er nauwelijks, er hangt een doordringende stank van uitwerpselen, die overal liggen, tot op de bedden toe.

Enkele mannen liggen de hele dag vastgebonden op bed. In een apart zaaltje liggen zes mannen, die niet in staat zijn hun vuile bedden te verlaten. Eenmaal per dag worden de mannen met een spons en een tuinslang schoongemaakt. Als de etenskar op de binnenplaats aankomt, komt er beweging in de groep. Enkel en eten met een lepel hun maximaal gedeukte bord leeg, anderen gebruiken hun handen, weer anderen worden gevoerd door de bewakers. "Het eten was vrij goed", zegt Frenk Peeters, "ik vond het beter dan in de rest van het ziekenhuis. Maar als je die naakte mannen zag, hun gedrag, hun manier van eten, dat had eigenlijk niets humaan meer. Ze praatte absoluut niet, zagen elkaar nauwelijks en raakten elkaar niet aan. Er werden totaal geen activiteiten met hen ondernomen."

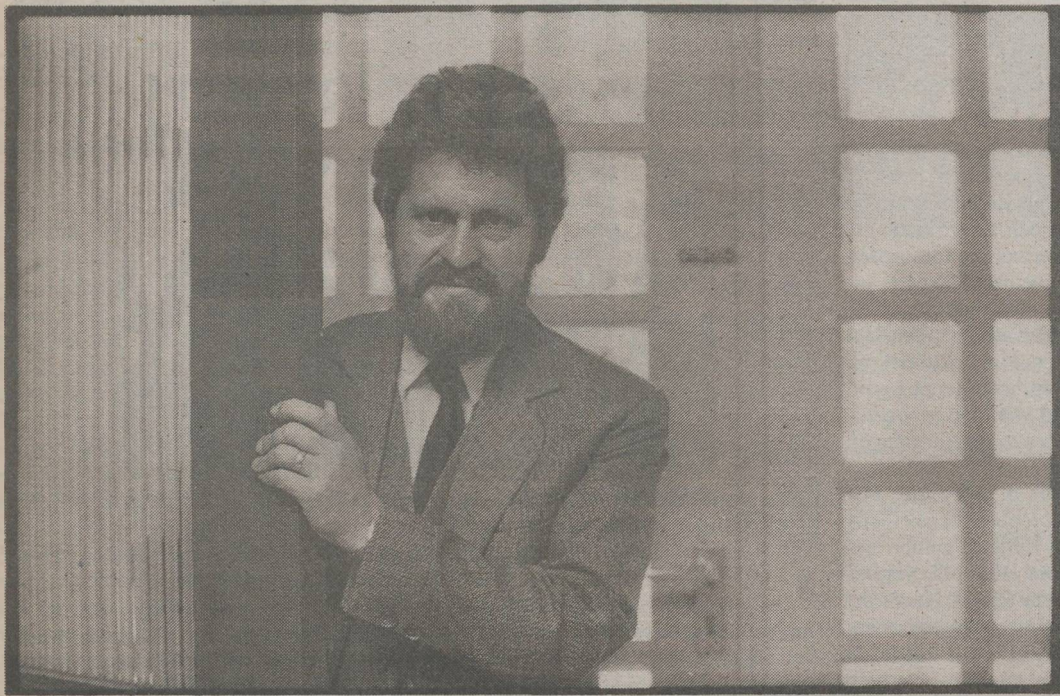
Peeters en Vincken draaiden het grootste deel van tijd mee in het hervormingsproject. "Vanuit het oude gedeelte werden patiënten geleidelijk overgebracht naar het nieuwe. Daar kregen ze wel aandacht: we leerden ze zichzelf weer te verzorgen, met bestek te eten, hen mee te laten helpen, deden spelletjes, gingen wandelen enzovoort. Sommigen leerden verbaasd snel zichzelf te redden. Je zag ze gewoon ontdooien. Ineens konden ze weer praten, gingen ze elkaar helpen of kwamen ze vragen of je een spelletje wilde kaarten."

Schokeffect

Vlak voor het einde van hun verblijf kregen Peeters en Vincken bezoek van een verslaggever en een fotograaf van het Britse zondagsblad The Observer die waren afgekomen op een tip van de eerder genoemde dr. Robert Grove. De krant bracht op 10 september een verhaal over Leros, dat duidelijk bedoeld was om een schokeffect te veroorzaken. In de kop boven het artikel werd Leros een 'Concentration camp island' genoemd. De opzet om een schokgolftewegg te brengen is in zoverre geslaagd, dat in ieder geval in Nederland veel publiciteit volgde. Vindt Frenk Peeters het terecht dat Nederland vlak na de ontdekking van het bestaan van Jolanda Venema zo beschuldigend naar een vrij willekeurige Griekse inrichting wijst, terwijl in Nederland de hervorming van de psychiatrische hulp nog niet erg ver achter ons ligt? Peeters: "Wij hebben beslist geen Nederlandse normen willen opdringen. We hebben steeds samengewerkt met de Grieken vanuit het idee: wat kunnen wij vanuit onze kennis en ervaring toevoegen aan jullie werk? Het heeft geen zin iets prachtigs op te zetten dat na ons vertrek weer in zou storten. Maar je moet je natuurlijk wel druk maken als je zoiets ziet als in Leros: die volstrekte leegheid van het bestaan, het ontbreken van ieder perspectief, van mogelijkheden om enige zin aan je leven te geven."

Jacques Herraets

Frenk Peeters (foto Franco Gori)

Leon Segers

De Rekenbul

Ik krijg een brochure mee die hij nog eens met twee partijgenoten in het begin van het lopende decennium geschreven heeft. "Een basisinkomen voor iedereen, een radicale aanpak van de huidige crisis". Wie hier een linkse politieke ziel vermoedt heeft gelijk. Voor het raam van zijn woonhuis hangt een affiche van groen links. Het is nog vóór de verkiezingen. Mijn verbazing was dus groot. Leon Segers (45) is accountant en daarmee representant van een beroepsgroep die ongeveer met alles, maar niet met links valt te identificeren. En ook het uiterlijk van Segers verraaft niets van zijn inborst: drielidig pak, en een kapsel dat door een kennis treffend als 'James Last-achtig' werd omschreven. Alleen zijn baard voldoet aan de courante vooroordelen jegens PPR-ers, zij het dat die daarvoor eigenlijk weer iets te verzorgd is. Wie is deze wolf in schaapskleren?

Leon Segers is geboren en getogen in Gronsveld, en daarmee de enige echte Limburger onder de nieuwe generatie Bullen. Na het gymnasium (bèta) aan het Maastrichtse Henric van Veldeke college vertrok hij naar Tilburg om economie te studeren. Vandaar volgde de overstap naar de randstad. Hij was inmiddels doctorandus in de bedrijfseconometrie geworden en kreeg aan de Amsterdamse gemeentelijke universiteit een aanstelling als wetenschappelijk medewerker. Daar viel hij met zijn neus in de boter: de periode die volgde was ongeveer de meest roerige die de vaderlandse universiteiten in de recente geschiedenis hebben doorgemaakt. Van 1968 tot '73 was Segers staflid, eerst van het planologisch en demografisch instituut, daarna bij de economische faculteit. Hoewel niet in de voorhoede, was Segers toch actief betrokken bij de vernieuwingen die als een stormwind door de universiteit gingen. Zo was zijn instituut het eerste dat het onderwijs aan doctoraalstudenten projectmatig aanpakte. Projectonderwijs en -onderzoek als gezamenlijke onderneming van staf en studenten; niemand kijkt daar tegenwoordig nog van op, maar in die dagen van massale hoorcolleges en hoogleraren die zelden hun Olympus verlieten was dat niets minder dan een revolutie. Segers ondersteunde die ontwikkelingen van harte, maar niet tot het bittere eind. De hervormingen brachten niet alleen maar vooruitgang. "Het wetenschappelijk gehalte liep terug, dat vond ik teleurstellend. Gaandeweg werd de politiek belangrijker. Nou ben ik erg voor de vermaatschappelijking van de wetenschap, maar het moet wel diepgang blijven houden. Die verdween. Hoogleraren die weinig eisen stelden trokken veel studenten. Een Duisenberg bijvoorbeeld, en Halberstadt, die waren heel populair, terwijl een man als Hennipman, een wereldvermaarde econoom, zeer erudiet bovendien, nog maar een handjevol studenten binnen kreeg. Maar hij deed geen concessies op dat vlak. Toen Hennipman van ellende wegging werd zijn leerstoel opgesplitst, en een van zijn opvolgers werd de latere minister van onderwijs, Arie Pais. Nou, die zat voor de VVD in de gemeenteraad en besteedde daaraan meer aandacht dan aan de wetenschap. Ik vond het dus niet echt erg om daar weg te gaan."

Segers gaf gehoor aan een noodkreet van zijn vader, die in het nu verre Gronsveld met een iets jongere broer van Leon een accountantskantoor dreef. Toen die plotseling door een ongeval overleed stond zijn

vader er nagenoeg alleen voor, een onmogelijke opgave. Leon keerde daarop terug en nam de plaats van zijn broer in. Ook zijn jongste broertje kwam toen in de zaak. Sinds die tijd is hij accountant en administratieconsulent; tegenwoordig, na de dood van zijn vader, samen met die jongste broer. "Ik heb er een aantal cursussen voor gedaan. Nee, een opleiding tot registeraccountant was hier teveel van het goede geweest. Wij richten ons vooral op het kleinbedrijf, registeraccountants werken vooral voor het grotere bedrijfsleven. En er is nog een belangrijk verschil: zij behoren onafhankelijk te zijn, terwijl wij dat bewust niet WILLEN zijn. Wij staan aan de kant van de klanten, proberen ze te helpen waar het maar kan."

Hoe interessant hij zijn werk ook vindt, de wetenschap is Segers altijd blijven missen. De komst van de universiteit in Maastricht bood echter enige compensatie. Hij is zich naar hartelust gaan bemoeien met de discussies die speelden rond de eerstelijnsgezondheidszorg en het academisch ziekenhuis. Zo werd hij lid van de werkgroep Gogem, Gemeenschappelijk Overleg Gezondheidszorg Maastricht, om te zorgen dat de eerstelijnsgedachte, ooit nog pakkend in de basisfilosofie verdedigd, niet in de verdrukking kwam. "Daarover schreven we brochures en rapporten. Ook tegen de nieuwbouw van het academisch ziekenhuis, waar mensen als Kremers en Greep zich zo sterk voor maakten. Ons werd toen min of meer verweten dat we anti-Limburg en anti-RL zouden zijn, dat we het voortbestaan van de universiteit in gevaar zouden brengen: zo'n sfeer hing er. Maar in die hoek wilde ik absoluut niet geplaatst worden; ik ben een hele chauvinistische Limburger, en ik zou het mezelf nooit vergeven hebben als de RL door mijn toedoen gesloten zou zijn. Daarom hebben we toen ook een rapport over de versterking van de eerstelijns volgens de basisfilosofie geschreven."

Maar de activiteiten met Gogem liepen op hun eind, en ook de lokale politiek (PPR, Zalm) vermocht Segers niet meer diepgaand te boeien. De advertentie van dit voorjaar waarin Bullen werden opgeroepen bood dus een aardige gelegenheid om de contacten met de universiteit weer strakker aan te halen. "Want", zegt Segers, "kleine zelfstandigen zijn zeer boeiend, aardig, erg eigenwijs ook, maar voor enige intellectuele en spirituele kwaliteit moet je daar niet wezen." Die hoopt hij wel aan te treffen binnen de muren van de RL, terwijl hij omgekeerd met zijn achtergrond ook nog wel een zinnige bijdrage meent te kunnen leveren aan het universitaire beleid. Segers is er van overtuigd dat de universiteit dichterbij de maatschappij moet staan. De problematiek van het kleinbedrijf bijvoorbeeld zou heel goed onderwerp van studie kunnen zijn voor de economische faculteit. Maar hij is niet van plan zich uitsluitend als advocaat van deze kleine luyden op te stellen. Ook andere issues hebben zijn belangstelling. "Ik kan me voorstellen dat je als raad initiatieven neemt op het vlak van de internationalisering.

Samenwerking met Luik en Aken; voor de mensen uit deze streek van de generatie van mijn vader waren dat de instellingen waar men ging studeren."

DE MAATSCHAPPIJ

Met de democratisering van de universiteit, aan het begin van jaren zagen ook, om navelstaarderij te voorkomen en de voeling met de maatschappij te behouden, namde Bullen. Niet iedereen zag het nut van deze pottenkijkersok (van de universiteit). Toen dan ook in 1986 de nieuwe wet op het wetenschappelijk onderwijs meteen een voorstel van die strekking. Dat heeft het niet gehaald, gro is aangetreden. Een verwaarloosbare factor zijn ze niet: ze bezet 4 va allemaal even pregnant, maar dat kan gaan veranderen. Ze willen wel daan, wat komen ze hier doen?

Door Wammes Bos

Truus Vos

De Lesbul

"Ik had op het eind van de middelbare school een vriendin die al werkte. Ze had Schoevers gedaan, was secretaresse geworden en verdiende goed geld. Ze reed in zo'n klein Fiatje 600 en rookte filtersigaretten, Peter Stuyvesant, ik weet het nog precies. Mijn vader vond dat ook wel wat voor mij, secretaresse. Maar afgezien van dat autootje leek het me niks, vreselijk. Omdat ik niets anders wist ben ik toen naar Parijs gegaan, als au pair, dat vond hij dan nog acceptabel. Ik wilde weg, en Parijs was eigenlijk het enige wat in me opkwam, en ook het verste wat er mogelijk was gezien mijn gereformeerde Haagse milieu. Ik kwam terecht bij mensen uit de Elzas, protestanten. Dat is tamelijk bijzonder in Parijs. Mijn vader had het geregeld; hij had een aanbevelingsbrief geschreven bij een Franse organisatie van protestanten. Hij gaf me wel een waarschuwing mee: in het café, zei hij, moest ik wel altijd bij het raam gaan zitten, nooit achterin. Je wist maar nooit, daar in Parijs."

Wat er ook gebeurde, in ieder geval deed Truus Vos (44), toen nog Truus de Boer, in Parijs de inspiratie op om, eenmaal terug in Nederland, Frans te gaan studeren. Echt studeren deze keer; de losse cursussen aan de Sorbonne waren reuze interessant ("er zaten beroemde professoren onder; woensdagochtend van 8 tot 10 Maurice Duverger bijvoorbeeld, over politiek") maar tegelijk wat onverplichtend. Met HBS-A kon toen nog alleen een MO-opleiding worden gevolgd, en dat kon in Groningen aan de universiteit. Ze was, zoals ze zelf zegt, een brave student: gewoon om 9 uur 's morgens naar college, en hard werken. Het studentenleven vond ze hoofdzakelijk kinderachtig, de verenigingen vervelend. Dus zorgde Truus voor haar eigen vertier: met de zuinigheid gereformeerden eigen ("altijd bezuinigen op de verkeerde dingen, vooral op eten dus; dat heb ik nog steeds, maar morgen ga ik wel een heel interessant tijgerjasje kopen dat vast heel duur zal zijn, ha ha!") wist ze voldoende geld te sparen om regelmatige tripjes naar Parijs te kunnen maken. Ook in '68 was ze daar, midden in de studentenrevolte. Hoewel ze wel sympathiek stond tegenover de beweging heeft ze nooit zelf meegedaan, ook in Groningen niet toen daar het 'instituut' werd bezet. "De eerste keer dat ik aan een demonstratie meedeed was pas zeven jaar geleden, een pro-abortusdemonstratie."

Maar toen zat Truus Vos al lang en breed in Maastricht. Daarheen was ze in '71 verhuisd samen met haar man, die als jurist een stage bij Moszkowicz ging lopen, en hun eerste kind. Sinds die tijd is ze lerares Frans, eerst in Roermond, later in Maastricht aan de Stedelijke scholengemeenschap. Dat was dus even wennen, van Den Haag via zes jaar Groningen naar Zuid-Limburg. Toen merkte ze pas goed dat ze gereformeerd was opgevoed en zich in allerlei dingen nogal principeel opstelde. "De mensen hier nemen het over het algemeen wat makkelijker, daar heb ik wat moeite mee. Verder was het een wat

gesloten gemeenschap, zeker toen de universiteit nog niet was. Ik heb hier nooit een echt thuis gekregen, hoewel ik er nu al 18 jaar woon. Het is ook met de taal te maken, met herkenning. Als Den Haag de trein uitstap en dat taaltje weer (doet perfect sappig plat Haags na) "dan voel ik me meteen thuis. Aan de andere kant is het ook wel zo dat ik weiger om Maastrichts te leren spreken heb daar gewoon geen zin in. Ik geloof dat ik eigenlijk wel leuk vind om een buitenstaander te blijven. Weg hoeft ik hier niet, tenzij er ergens heel interessant werk zou kunnen krijgen. Maar anders niet hoor."

Voor de laatste jaren is ze actief geworden in allerlei functies: op school is ze lid van de medezitterschap van de personeelsraad, en voorzitter van de personeelsraad. Haar laatste beperkt zich niet tot ceremonieel over "Laatst hebben we de directie ter verantwoording geroepen over haar beleid; dat is een behoorlijk flict geworden waar nu een externe bemiddelaar is gehaald."

Verder werkt ze een dag per week bij het CITO Instituut voor Toetsontwikkeling (CITO) in Amsterdam. "Ik maak daar met drie anderen de examenopgaven voor VWO voor Frans. Teksten uitzoeken en met keuzevragen opstellen. Voor mijn gevoel is naast het doceren mijn stukje onderzoek: echt kijken voor komma in zo'n tekst duiken, heel precies leren, ik vind dat heerlijk om te doen. Het kan twee jaar, want langer dan zes jaar wordt je niet meer mee bezig te zijn. Ik heb er al vier jaar opzitten."

Hoe leuk het lesgeven verder ook is, altijd slecht wel wat routine in. Vos wil zolangzamerhand vleugels wel eens wat meer uitslaan. Kortge heeft ze daarom een managementcursus voor studenten in het onderwijs gevolgd, in de hoop dat de cursus eens mag leiden tot een leidende functie in een school. In ieder geval heeft het haar meer zelfvertrouwen gegeven om iets als het lidmaatschap van de Universiteitsvereniging van Maastricht aan te vatten. Vroeger had ze ook wel eens de tenties voor buitenuniversitaire leden zien staan daarbij nooit gedacht dat ze het zou kunnen. "Dat van die baantjes waarvan je denkt dat je er minister-president voor geweest moet zijn. Dat is dat ik wel wat kan, maar ik heb toch altijd een beetje de schouder nodig. Toen er een vacature was voor Job Cohen me op en vroeg of ik wilde solliciteren, ken zijn vrouw via de vakbond, de Abop. Toen ik: goh, die vinden dat ik zo iets kan, misschien kan ik het dan toch maar eens proberen."

Waarom ze het wil is gauw verteld: ze wil iets met managementcursus doen en dan komt dit een beetje in de richting, maar vooral ook uit interesse in de universiteit. Het onderwijssysteem, maar ook om te zien wat er nu eigenlijk gebeurt met de 'productie' die ze aflevert. "Het VWO, en ik dus ook, is eigenlijk leverancier van studenten. Dan wil je het vervolg van het traject wel eens zien."

PI IN VIER PERSONEN

van jaren zeventig, werd het instituut universiteitsraad geboren. Daarin net maatschappij niet te verliezen, Buiten-Universitaire Leden, de zogeheten kers (vele jaren later) de studentenfractie in de U-raad van de RL niet. Ik onwils de mogelijkheid bood om het voortaan zonder te doen, lag er aaldt grote vreugde van de nieuwe generatie Bullen die per 1 september ezel 4 van de 22 raadszetels. Hun voorgangers manifesteerden zich niet willens aan fractie-overleg gaan doen. Wie zijn zij, waar komen ze vandoor hier gesprekken, vier doopcelen.

Bos Foto's Franco Gori

De Cursusbul

"Aan de ene kant woonde een katholieke boer uit Brabant, dan kwamen wij als gereformeerd gezin, en aan de andere kant zat een openbare boer uit Texel. Ja, zo noemden we dat, een openbare boer."

Hennie de Boer is een produkt van het sociale experiment dat de Noordoostpolder in de beginjaren geweest moet zijn. Drooggelegd in de oorlogsjaren om aan de veronderstelde behoefte aan graan tegevoet te komen, werd de nieuwe polder vervolgens planmatig bevolkt met een doorsnee van de agrarische bevolking uit het gehele land. Dat betekende in een verzuilde natie als de onze: alle gezindten, proportioneel vertegenwoordigd. Hennies vader kwam uit Drenthe en behoorde in 1948 tot de eerste groep van 250 boeren die op het nieuwe land gingen pionieren. De Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders selecteerde, want niet iedereen was welkom. Naast het geloof werd tevens gelet op de mate van maatschappelijkheid. Wie zijn steentje bijdroeg aan het maatschappelijk leven kreeg de voorkeur. Verder diende men vanzelfsprekend van onbesproken gedrag, 'fatsoenlijk', te zijn, iets wat vooraf thuis gecontroleerd werd; soms, vertelt Hennie de Boer, door in de kasten van de huisvrouwen te kijken. En tenslotte werd er ook nog wel enig eigen geld verwacht.

Niet dat op die manier uitsluitend het conservatiefste volksdeel werd geselecteerd. De Boer: "Ik heb me later gerealiseerd dat de vernieuwingsgezindheid in zo'n pioniersgemeenschap groter was dan elders in die tijd. Dat werkte ook door in de opvoeding. Veel gereformeerden hadden thuis een orgel staan, mijn hele familie ook, maar wij hadden een piano. Aan die dingen was dat merkbaar. Wij mochten ook allemaal doorleren, in de rest van de familie gebeurde dat niet." Het nieuwe land bracht nog wat anders teweeg in het gemoed van de jonge polderdochter: een scherp besef van sociale verhoudingen en vooral van de onrechtvaardigheden daarin. Van begin af aan werden de boerderijen en arbeidershuizen in de Noordoostpolder in verschillende klassen, al naar gelang de welstand, gebouwd. Omvang en type van de boerderij was een feilloze indicatie van de 'stand' van de bewoner. Maar juist ook de beduidend kleinere arbeidershuisjes vielen daardoor op. "Als kind vond ik dat raar: ze hadden daar veel meer kinderen, en ze woonden toch veel kleiner."

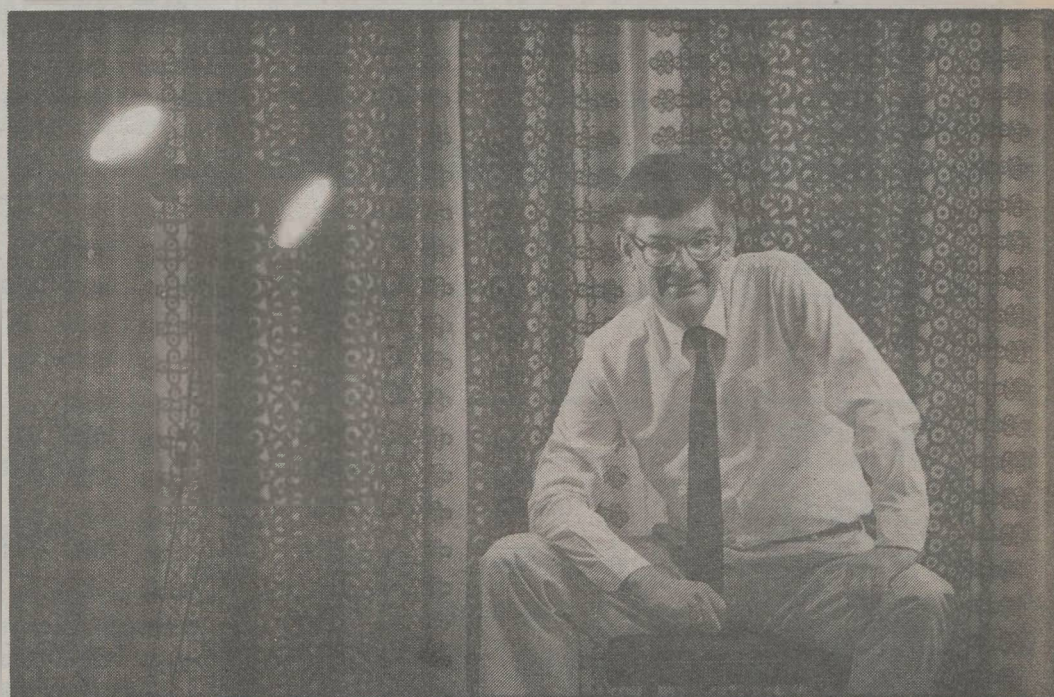
Het bleek de basis te worden voor een drang tot sociale hervorming die de rest van haar leven gericht heeft. Na de christelijke HBS (A) in Emmeloord, (waar overigens de jaren zestig niet aan voorbijgingen: "Er was een jongerencentrum en er werd hasjes geroookt in Emmeloord", verklaart ze strijdlustig) koos Hennie voor een studie pedagogie, "maatschappijhervorming in het klein", om een jaar later een tweede studie, sociologie, te beginnen. "Op die boerderij was altijd wel wat te doen, dus daar leerde je aanpakken. Ik heb mijn tijd altijd goed kunnen organiseren", zegt ze ter verklaring van de twee studies en de indrukwekkende hoeveelheid nevenactiviteiten die ze aan de Vrije Universiteit in Amsterdam ontplooipte. Haar belangstelling in de studie(s) ging voort uit naar onderwijsproblematiek, een lijn die zich voortzette in werk binnen de studentenbeweging. Ze werd lid van de SRVU, de Studentenraad van de VU (vergelijkbaar met de ASVA aan die andere Amsterdamse universiteit) en werd na enige jaren in het bestuur gekozen met als portefeuille: onderwijs. Daarna volgden een studentassistent-schap "schoolorganisatie en onderwijsvernieuwing" en een stage die uitmondde in een baan bij de Algemene bond van onderwijzend personeel (Abop). Ondertussen had ze zich tevens, zoals zoveel studentactivisten in die tijd, gemeld bij de CPN, een partij die een stevig beroep op de inzet van haar leden doet. Colporteren met het dagblad De Waarheid was wel het minste. Niettemin zag ze kans om tijd voor de studie vrij te maken. In december '76 studeerde ze af in de pedagogie, een maand later volgde de bul voor sociologie.

Hennie de Boer

Nagenoeg tegelijkertijd kreeg de kersverse drs. drs. De Boer een baan aan de Volkshogeschool Valkenburg als cursusleidster. Waarom daar? Een onverwacht traditioneel motief gaf de doorslag: haar toenmalige vriend had de overstap van de hoofdstad naar de provincie al gemaakt en werkte in Zuid-Limburg. Dat de verhouding een half jaar na haar aankomst op de klippen liep was voor Hennie geen aanleiding om te vertrekken: ze had het hier prima naar haar zin. In haar woonplaats Maastricht zat ze, wie twijfelt daar nog aan, buiten het werk niet stil: het partijwerk voor de CPN bleek een goede methode om de stad en haar bewoners te leren kennen. Toen echter haar meer feministische activiteiten door de partij werden bekritiseerd met een beroep op het primaat van de klassenstrijd werd het lidmaatschap allengs slapender. Inmiddels is het opgezegd. Andere bezigheden waren belangrijker geworden: socialistisch-feministische scholingen bijvoorbeeld, of het anti-fascisme comité.

Bij de volkshogeschool in Valkenburg deed Hennie vooral de kadervorming van studentenvakbonden en cursussen sociale vaardigheden en politieke vorming. Na een jaar was ze al coördinator, een functie die ze nu nog bekleedt. De Volkshogeschool fuseerde met twee andere instellingen en werd de Driekant, het grootste centrum op dit terrein in Nederland. De doelgroepen bleken in de loop der jaren zeer divers: ouderen die aan groepswonen willen gaan doen, uitkeringsgerechtigden, vrouwen, leden van ondernemingsraden; het is een kleine greep. Ook op het terrein van de volwasseneneducatie is het instituut, en dus ook De Boer, actief; zelf zit ze in het bestuur van het (landelijke) studiecentrum voor volwasseneneducatie. "Ik zie wel verband met de universiteit. Ook daar zal men steeds meer aan volwasseneneducatie gaan doen, dat is onafwendbaar. Maar dat is niet de enige link van mijn werk met de RL. Wij werken voor de regio, de universiteit heeft ook een regionale taak. Er zou hier best iets mogelijk zijn op het terrein van onderzoek naar gezondheid en armoede, stel ik me zo voor." Hennie de Boer is als enige van de nieuwe Bullen al een tijdje in functie; ze begon eind vorig jaar als vervanger voor iemand die uit de U-raad verdween. "Het is inderdaad een merkwaardige positie, zo zonder achterban. Niettemin brengen we wel een stukje maatschappij in de universiteit, ofschoon je je af kunt vragen of dat door de derde geldstroom al niet veel meer gebeurt. Maar goed, dit is toch wel wat anders. In ieder geval meet ik me een bescheiden rol aan. Als je als Bul een doorslaggevende stem zou hebben moet je dat heel goed kunnen verantwoorden, vind ik."

Gerard Lunshof

De Bedrijfsbul

Bij het weggrijden houdt Gerard Lunshof (51) me staande op de parkeerplaats. Of ik alles wat zweemt naar op-de-borstklopperij eruit wil laten. Nou was daar nauwelijks sprake van, want Lunshof is niet direct het type van een opschepper. Aan het verzoek valt dus makkelijk te voldoen. Het voorval tekent de man: bescheiden, 'gewoon' en behept met een eigenschap die wel vaker bij gereformeerden valt waar te nemen: een neiging tot dienstbaarheid aan de medemens zonder daar al te veel drukte om te maken, nooit te beroerd om ergens functies te bekleden als ze je vragen.

Niet dat hij voor het Bulschap gevraagd is overigens. Dat was gewoon eigen initiatief: hij ontdekte de advertentie in de krant en zag er wel wat in. Lunshof is hoofd personeelsvoorziening bij Océ-Nederland in Venlo. "Ja, vanuit het bedrijf worden dit soort activiteiten wel gestimuleerd. Het past in de visie op de rol van de onderneming in de regio. Maar ze hebben me niet gestuurd, het is later gefiatteerd en er zijn faciliteiten voor gegeven. Kijk, hier in Noord-Limburg voelen we ons wat achtergesteld in de aandacht vanuit het gouvernementspaleis in Maastricht. We hebben hier dus in de loop der jaren een mentaliteit ontwikkeld dat we self-supporting moeten zijn. Voor een bedrijf als Océ, dat de helft van zijn personeelsbestand uit HBO en wetenschappelijk onderwijs betreft, is het belangrijk dat er om ons heen soortgelijke hooggekwalificeerde werkgelegenheid ontstaat. Dat maakt het voor mensen makkelijker om bij ons te komen, maar ook om weer weg te gaan. Weggaan uit een bedrijf is heel goed, dat houdt de zaak fris. Maar wie hier wil vertrekken moet meteen de hele regio uit. Dat betekent verhuizen, clubs opgeven, noem maar op. Mensen krijgen dan de neiging om te blijven hangen, en dat is niet ideaal. Daarom stellen we alles in het werk om deze regio te helpen ontwikkelen. In die filosofie passen nevenfuncties, dat wordt aangemoedigd. Die hoeven niet allemaal rechtstreeks voor Océ van belang te zijn, we zijn geen Philips dat overal een vinger in de pap wil. De RL is misschien wat verder weg, maar aan de andere kant toch ook wervingsgebied voor ons, wij krijgen er stagiaires van, dus het verband is er wel. En ik heb ook tegen de sollicitatiecommissie voor de Bullen gezegd dat het tijd werd dat er eens een Noordlimburgs bedrijf vertegenwoordigd zou zijn. Ik neem de plek in van Hans Out, de vorige man uit het bedrijfsleven. Die was van DSM, dat was ook al weer Zuid-Limburg.

Andere functies? Verder ben ik vice-voorzitter van de Limburgse werkgeversvereniging, zit ik in het bestuur van de openbare bibliotheek in Venlo, en meer van die dingen. Ook in de kerk ben ik actief, dat verwachten ze daar van je. Het is geen verzameling regentenbaantjes die ik heb hoor, het moet wel zinnig zijn."

Voor de politiek voelt hij weinig. Hij heeft wel eens wat in de ondersteunende sfeer voor de gemeenteraad gedaan, als CDA-lid, maar dat ligt hem toch niet. Bovendien gaf hij het lidmaatschap op bij de zoveelste uitglijer van Deetman ("Als je studerende kinderen hebt merk je waar dat beleid misloopt, neem de studiefinanciering") en andere CDA-politici: Van der Linden, Lubbers met de Koeweit-affaire, hij had er zijn bekomst van.

Praten over zijn huidige werk gaat hem zichtbaar

makkelijker af dan een terugblik in zijn eigen verleden.

Hij schiet in sneltreinvaart door zijn eerste vijf en twintig levensjaren, "die dingen doen er toch niet toe".

Later blijkt dat ze er natuurlijk wel toe doen, al was het maar om te verklaren waarom hij altijd weer nieuwe dingen aanpakt.

"Ik heb niet zo'n rechtlijnige carrière gehad als mensen die gewoon hun school afmaken, dan gaan studeren en vervolgens in een baan terecht komen. Dat is veel gemakkelijker geloof ik, hoewel ik wel eens het idee heb dat die mensen veel vroeger oud zijn. Van mijn leeftijd of jonger en dan al uitgeblust. Daar heb ik geen last van. Ik heb het allemaal eigenhandig moeten opbouwen, niets cadeau gekregen."

Na de HBS-B in Assen en twee jaar dienstplicht bij de luchtmacht ("Ik wist toch niet wat ik moest doen") begon Gerard in Groningen aan een studie sociale geografie, aardrijkskunde dus. Dat bleek een vergissing, een beetje die hij tenminste gedeeltelijk wijt aan de abominabele kwaliteit van de studievoorziening op de middelbare school destijds. "Je koos zoiets omdat de aardrijkskundeleraar een aardige vent was die goed kon vertellen." Later realiseerde hij zich dat hij beter economie had kunnen gaan studeren, ware het niet dat hij toen nauwelijks wist dat zoiets ook werkelijk bestond. In Groningen zong hij het uit tot het kandidaats, terwijl hij ondertussen als werkstudent in zijn levensonderhoud voorzorg. Lesgeven bijvoorbeeld, want veel anders kon je toch niet met aardrijkskunde. Een studentendecaan in Groningen hielp hem vervolgens op het goede spoor: Gerard was volgens hem geknipt voor personeelswerk. Hij vertrok naar de parttime opleiding van de sociale academie in Driebergen en werd tegelijkertijd aangesteld als personeelschef ("vergelijk het maar met jullie consultants") bij de faculteit diergeneeskunde. Na de opleiding lonkte het bedrijfsleven. Eerst de Coöperatieve Condensfabriek te Leeuwarden, beter bekend onder de naam Friesche Vlag, waar het personeelswerk onder de druk van de tijd in een stroomversnelling kwam. Medezeggenschap, mondigheid, ontwikkeling en vorming, Lunshof zat er middenin. Toen kwam de vacature bij Océ, voor een hoofd personeelszaken van de commerciële sector. Océ stond bekend om zijn sociale beleid, was het eerste bedrijf met een sociaal statuut in de CAO, en dat gaf voor Lunshof de doorslag. Een baan bij DAF, waar hij ook had kunnen komen, liet hij lopen. Daar hing toch meer een sfeer van "metaalboeren": produceren en verder niets.

Inmiddels is Lunshof hoofd van de personeelsvoorziening geworden en als zodanig onder meer belast met de coördinatie van de werving en voorlichting in Nederland, vooral op universiteiten. Dat doet hij bij voorkeur zelf, tenminste waar het economen en bedrijfskundigen betreft. In 1986 nam hij wraak op zijn verleden en studeerde alsnog in Nijmegen af in de economische geografie. Kortom, de universiteit als instituut is voor hem nooit ver weg gedreven. Ook Gerard Lunshof beseft de marginale rol die een Bul in de U-raad heeft: "We moeten ons niet als geweten op gaan stellen, als 'de maatschappij'. Maar misschien kunnen we als katalysator fungeren, in de scheikundige betekenis: een katalysator versnelt het proces, maar verdwijnt dan, kan niet zelf teruggewonnen worden."

Om snel af te studeren... hoef je het stappen niet te laten

Zie je op tegen die berg papier? Worstel je je moeizaam door lange literatuurlijsten heen?
Dan wordt het tijd dat je leert snellezen. Om effectiever te kunnen studeren en geen feest meer te hoeven missen.
Bij Instituut Rhetorica leer je praktijkgerichte technieken, die je gelijk kunt toepassen. De cursus snellezen wordt door heel Nederland in groepsverband gegeven (ca. 18 deelnemers).
Speciaal groepstarief voor studenten: f 350,- per persoon. Bel even voor meer informatie.

INSTITUUT RHETORICA
Burgemeester de Raadsingel 21
3311 JG Dordrecht
Tel. 078-150 3888

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend.
Malbergsingel 6, 6218 AV Maastricht
Tel. administratie: 043-435000

OP KAMERS?

Ben je op zoek

naar een kamer of woon je op een kamer, én wil je er meer over weten? Lees dan de brochure **OP KAMERS**

WANT daarin staat alles over ondermeer huurprijzen van

kamers, **huurbescherming** van kamerbewoners, **onderhoud** van je kamer,

servicekosten en **huuropzegging**. Verder staan er

veel nuttige **adressen** in en **modelhuurcontracten**.

OP KAMERS is een uitgave van de

Federatie LOBH, LOS en NVH, en is gemaakt in samen-

werking met het ministerie van VROM.

Je kunt de brochure bestellen door overmaking van f 2,50 op postgiro 3067398 ten name van LOBH-informatie onder vermelding van **OP KAMERS**.

EEN SSGZ VERZEKERDE KIEST DAARNA VOOR DE PRO 'POLIS VAN Pro Civibus

AMSTERDAM 020-736111
GRONINGEN 050-184114

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoensstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

Autorijschool Dorssers

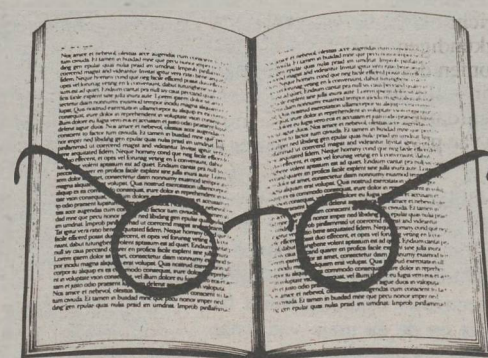
doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets.

Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.

U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 043- 616153.

WIE HET EEN BEETJE BEKIJKT, STUDEERT BIJ DE SLEGTE.

De Slegte gelooft wat dat betreft in recycling. Je gebruikte boeken kan een ander juist goed gebruiken.

Daarom neemt De Slegte ze in de meeste gevallen graag van je over. En daardoor heeft De Slegte zoveel in huis!

De Slegte Daar wordt een lezer beter van.
Grote Staat 53, Maastricht. Tel. 043-217296. Amsterdam, Rotterdam, Eindhoven, Utrecht, Arnhem, Groningen, Haarlem, Leiden, Enschede, Zwolle, Den Haag.

MOET EEN EERSTE JAARS MET DE BILLEN BLOOT?

Neen! Geen medische selectie voor je ziektekostenverzekering. De SSGZ accepteert ongezien alle eerstejaarsstudenten (aan universiteiten, HBO- of MBO-instellingen) onder de 27 jaar die zich wensen te verzekeren vóór 1 oktober 1989. Je hebt dan een uitstekende ziektekostenverzekering, met een laag eigen risico voor een studentenprijs: f 42,- per maand (f 475,- per jaar) tot 25 jaar; f 46,- per maand (f 521,- per jaar) voor studenten van 25 tot 30 jaar. De premie is exclusief de wettelijke bijdragen van f 10,30 per maand.

De SSGZ is namelijk een instelling van en voor studenten, zonder winst oogmerk. Dat scheelt!

P.S.: Het scheelt trouwens ook in de kosten van een onmisbare ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering, desgewenst aangevuld met een brand- en inbraakverzekering. Vraag dus ook naar het Zekerheidspakket van de SSGZ! Bel 01719-70944 of stuur de coupon aan ons op. Je kunt ook bij je onderwijsinstelling naar onze folders vragen.

STUUR MIJ INFORMATIE OVER DE SSGZ

Naam: m/v

Straat:

Postcode/Plaats:

Telefoonnummer:

Leeftijd:

Deze bon in open envelop sturen aan:
SSGZ, Antwoordnummer 10070, 2200 VB Noordwijk.
Geen postzegel plakken.

Studenten hebben hun eigen verzekering: SSGZ.

107

het ideale

TOEVLUCHTSOORD
voor wetenschappers...

DE PAUWHOF

de gastvrije groene
buitenplaats
midden in de randstad

(op non profit basis)

Vraag informatie:
De Pauwhof
Pauwlaan 26, 2243 AA Wassenaar
Of bel 01751-14283

WAAROM AAN HET TOEVAL OVERLATEN?

HET GROOTSTE DEEL van onze ingeschreven vindt binnen het jaar een levenspartner.

Zoekt U een partner voor een duurzame man/vrouw relatie, bel dan vrijblijvend:

045-726539 (mevr. Luchtman) of
077-825386 (hoofdkantoor)
of stuur onderstaande bon in:

Gratis brochure voor partnerzoekenden

Naam: m/v

Adres:

Woonplaats:

Telefoon:

Stuur deze bon naar: Stichting Mens en Relatie,
Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

STICHTING MENS EN RELATIE,
erkend RvT

Universiteit

Algemeen

Promotie drs. T. Dassen

Op 21 sept. promoveert drs. T. Dassen op het onderwerp: 'Verplegen in het psychiatrisch centrum'. Promotor: prof.dr. H. Philipsen. Zijn onderzoek is gericht op taken van psychiatrisch verpleegkundigen. Aan het onderzoek is deelgenomen door 10 van de 43 psychiatrische instellingen. Dassen komt tot de conclusie dat de verschillen in taakopvattingen van psychiatrisch verpleegkundigen vooral samenhangen met de inrichting waarin de verpleegkundige werkzaam is. Deze conclusie is opmerkelijk. Verwacht werd namelijk dat vooral verschillen in visie van verpleegkundigen bepalend zouden zijn voor de verschillen in taakopvatting. Dat bleek echter nauwelijks het geval te zijn. Dit betekent dat de zorgverlening voor psychiatrische patiënten deels afhankelijk is van het instituut waar de patiënt is opgenomen en niet van de professionele standaard die de verpleging als uitgangspunt voor de zorgverlening hanteert. Dassen behoort tot de eerste zes afgestudeerde verplegingswetenschappers van de RL. Hij is de eerste psychiatrisch verpleegkundige die in het eigen vakgebied, de verplegingswetenschap, promoveert.

Drs. Theo Dassen is parttime werkzaam bij de vakgroep Verplegingswetenschap, tel. 887298/7288.

Promotie drs. J. Janssen

Drs. Janssen promoveert op 22 sept. op het onderwerp: 'Clinical application of video image processing in cardiac angiology'. Promotoren: prof.dr. H. Wellens en prof.dr. T. van der Werf. Drs. Johan Janssen is als cardioloog werkzaam in het AZM, tel. 866666.

Promotie drs. ten Tusscher

Eveneens op 22 sept. promoveert drs. M. ten Tusscher op:

RL AGENDA

19-09 t/m 22-09 10th Network Anniversary Conference, Rolduc, Kerkrade, info: tel. 888313.

21-09 Psychiatrisch colloquium, Posjet, Psychomedisch Streekcentrum Vijverdal, 20.00 uur. Info: tel. 043-633444 Afdeling A-opleiding.

21-09 Promotie T. Dassen, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

21-09 Promotie J. Spangenberg, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Promotie J.Janssen, Aula, TS53, 12 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Promotie M. ten Tusscher, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Promotie P. Comfurius, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

28-09 Promotie C.Kirchhof, Aula, TS53, 13.30 uur, info: tel. 887141/7210.

28-09 Inauguratie prof.dr. R. Kuyten, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

'Peripheral ganglia and the eye; a connection tracing study'. Promotoren: prof.dr. W. Lamers en prof.dr. G. Vrensen. Glaucoom is een oogziekte waarbij een verhoogde oogdruk bestaat tengevolge waarvan een beschadiging van de gezichtszenewu optreedt, uiteindelijk resulterend in blindheid. De behandeling van deze ziekte bestaat uit het verlagen van de oogdruk. Het is echter tot op heden onbekend hoe de oogdruk bij mensen wordt geregeld. De druk is door allerlei oorzaken onderhevig aan schommelingen, die door het lichaam automatisch worden genivelleerd. Naar algemeen wordt aangenomen speelt het zenuwstelsel hierbij een rol. Naast het centrale zenuwstelsel, de hersenen en het ruggemerg, wordt het perifere zenuwstelsel onderscheiden. In het perifere zenuwstelsel bevinden zich kleine centra (schakelstations): de perifere ganglia. Met behulp van neuronale tracers heeft drs. Ten Tusscher onderzoek verricht naar verbindingen tussen zenuwvezels van het oog en de perifere ganglia. Tevens is onderzocht of er onderlinge verbindingen bestaan tussen deze ganglia. Door dit onderzoek is er meer inzicht ontstaan in de complexiteit van het perifere zenuwstelsel en daarmee in zijn mogelijk grotere autonomie ten opzichte van de hersenen. Drs. Marcel ten Tusscher werkt sinds maart '89 als assistent-geneeskundige bij de afdeling Oogheelkunde van het AZM, tel. 866666, sein 1513.

Promotie ing. P. Comfurius

Ing. Comfurius promoveert op 28 sept. op het onderwerp: 'Phospholipid flip-flop in activated platelets'. Promotor prof.dr. R. Zwaal. Ing. Comfurius heeft aangetoond dat tijdens activatie van bloedplaatjes de asymmetrische verdeling van fosfolipiden zoals die in de plasma-membraan van rustende plaatjes voorkomt, verloren gaat door middel van een proces dat bekend staat als 'flip-flop'. Hierdoor wordt het oppervlak van de bloedplaatjes geschikt om reacties van de bloedstolling te versnellen. Tevens heeft ing. Comfurius aangegeven dat een in de cel aanwezige eiwitstructuur (het cytoskelet) betrokken kan zijn bij de handhaving van de asymmetrie in de rustende cel, maar waarschijnlijk niet rechtstreeks betrokken is bij het verlies van lipid-

29-09 Promotie H. Verhagen, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Promotie P. Bessems, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

05-10 Inauguratie prof.mr. G.R. de Groot, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

06-10 Inauguratie Prof.Dr.E.Kimman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12-10 Inauguratie prof.dr. W. Kusters, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

13-10 Promotie G. Haan, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

19-10 t/m 21-10 International Congress on Safety First, Medical aspects and safety in traffic and sports. MECC, info: tel. 862353/2354.

20-10 Promotie mw. M. Oude Egbrink, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

20-10 Promotie H. Smit, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redactrice van deze rubriek, Noortje van Putte, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Noortje van Putte, tel. 887171.

asymmetrie na activatie. Ing. Paul Comfurius is als laboratorium-hoofdassistent werkzaam bij de vakgroep Biochemie, tel. 888456/448.

Promotie drs. C. Kirchhof

Eveneens op 28 sept. promoveert drs. Kirchhof op: 'The sinus node and atrial fibrillation'. Promotoren: prof.dr. M. Allesie en prof.dr. F. Bonke. Drs. Charles Kirchhof is werkzaam bij de vakgroep Fysiologie, tel. 888471/136/475.

Inauguratie prof.dr. Kuijten

Op 28 sept. houdt prof.dr. R. Kuijten (Kindergeneeskunde) zijn inaugurale rede. De titel van deze rede luidt: 'Het kind in het middelpunt'.

Cursus Loopbaanontwikkeling

Eind oktober zal de cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten van start gaan. Dit cursusaanbod geldt voor studentes van alle faculteiten. Per faculteit zal een groep van ± 10 studentes starten met een programma van 4 bijeenkomsten van 4 uur, verspreid over 2 maanden. Door middel van schriftelijke opdrachten, oefeningen in de groep, interviews, audiovisueel materiaal en literatuur zal aandacht worden besteed aan o.m.: toekomstperspectieven, analyse van persoonlijke kwaliteiten, voors- en tegens en de praktijk van planning, oriëntatie op beroepsperspectieven en positie als vrouw op de arbeidsmarkt. Nader bericht volgt. Aanmelding begin oktober. Info: Tertia Geverink, O&O, tst. 882325/ secr. 882303.

Advertentiecampagne

De RL zal ook dit najaar met een advertentiecampagne extra aandacht vestigen op studeren in Maastricht en op de pluspunten van de RL. De campagne bestaat uit één paginagrote en vier kleinere advertenties, die geplaatst zullen worden in landelijke en regionale dagbladen. De grote advertentie verschijnt op 23 sept. De kleinere, voor geneeskunde, gezondheidswetenschappen, rechten en economie op resp. 27 sep., 30 sep., 4 okt. en 7 okt. Het voornaamste doel van de campagne is toekomstige studenten attent te maken op de Voorlichtingsdagen, die dit jaar gehouden zullen worden op 28 okt. (FdG, FdGW), 4 nov. (FdG, FdGW), 11 nov. (FdR, FdEW), 18 nov. (FdEW).

Na-introductie Tragos

Vanaf dinsdag 17 t/m zondag 22 okt. zal de Na-Kennismakingstijd van de M.S.V. Tragos gehouden worden. Belangstellenden kunnen zich op 3 okt. aanstaande voor deze verenigingsintroductie inschrijven, tussen 20.00 en 22.00 uur op de sociëteit, Boschstraat 66. Vanwege de bloktouts van de eerstejaars rechtenstudenten zullen deze studenten een aangepast programma krijgen. Info: tel. 211187.

Agenda AEGEE

AEGEE-Maastricht biedt de mogelijkheid tot deelname aan de volgende Europese activiteiten: 25-30 sept.: AEGEE-meeting-sports-Rimini (Italië). 28-30 sept.: Congres 'European Software Market' - Enschede. 4-8 okt.: AEGEE-meeting-sports-Milaan. 11-12 okt.: Congres 'Transport in Europe' - Delft. 16-18 okt.: Congres 'Moving centers in

Europe' - Groningen. 19-22 okt.: Congres 'Working in Europe' - Aken. oktober: Congres 'Europe of the regions' - Sevilla. 23-28 okt.: Mootcourt (juridisch debat)-Florence. 1-13 dec.: Congres 'Fortress in Europe' - Bonn. Info: Marc Slaats, tel. 254723. Verder organiseert AEGEE op plaatselijk niveau op 26 sept. om 20.00 uur de twee-wekelijkse ledenborrel in café D'n Ingel.

Das Klinikum

Op woensdag 11 okt. zal een rondleiding gegeven worden door Das Klinikum in Aken. Deze zal om 14.00 uur van start gaan. Inschrijven bij Reflex en Agora op Randwijck. Er is een inschrijfstop, dus wees snel.

Agenda Tafelstraat 13

Ma. 25 sept.: 19.00 uur, start van de droomgroep. Wo. 27 sept.: 20.00 uur: eerste avond met TV-interviews 'Nauwgezet en wanhopig'. Interviews door W. Kaizer (VPRO) met G. Marquez, G. Konrad, G. Steiner, G. Semprun. Waarna gesprek. Wo. 27 sept.: 20.00 uur: start van de bijbellesgroep 'Verhalen'. Met inleiding over verschillende literaire vormen. Do. 28 sept.: 17.45 uur repetitie van het koortje. Do. 28 sept.: 20.00 uur, eerste bijeenkomst van de mensen die zich hebben opgegeven voor de toneelgroep. Inmiddels is bekend dat iemand van de Toneelacademie stage komt lopen. Verder: wie mee wil naar het Abdijweekend (24-26 nov.) gelieve zich snel aan te melden, want het aantal plaatsen moet op korte termijn worden gereserveerd.

Lesbische hulpverlening

Van 5 tot 8 okt. wordt een werkweekend lesbische hulpverlening gehouden. Georganiseerd worden lezingen, workshops en doe-workshops in themagroepen. Organisator is het landelijk Netwerk lesbische hulpverlening en plaats van actie De mamewier- Centrum voor Vorming en Educatie, Arumerweg 66, 8748 AE Wimarsum. De kosten bedragen f 250,- wanneer de instelling betaalt en f 200,- wanneer je zelf betaalt. Info: Pauline Tomlow/ Marja Slangen, Kap.2, tel. 887334.

Vrouwen en Gezondheid

Bij het Centrum voor Vrouwenstudies van de KU Nijmegen start per sept. '89 een inventarisatie van onderzoek naar 'Vrouwen en gezondheid', op het terrein van de geneeskunde, psychologie en sociologie. Naast officieel geregistreerde onderzoeksrapporten zijn wij op zoek naar interne verslagen, scripties, uitgaven in eigen beheer e.d. over dit onderwerp. Relevante publicaties of informatie hierover is welkom. Prof.dr.C. Brinkgreve, Centrum voor Vrouwenstudies KUN, Thomas van Aquinostraat 2, postbus 9108, 6500 HK Nijmegen. Tel. 080-512339, R. Janssen.

Interstedelijke Stud.Org.

Heb je, als student, ooit gedacht aan logeeraadressen bij studenten in andere steden, een interstedelijk studentenblad, contacten met andere studentenverenigingen of activiteiten zoals weekenden, symposia, rondleidingen op andere universiteiten, etc.? De Interstedelijke StudentenOrganisatie heeft tot doel deze punten te verwezenlijken. Daarom organiseert zij op 6, 7 en 8 okt. een weekend in Wageningen. Info: Marjolein, tel. 08370-20705 of Madelon, tel. 08370-23058.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Van de NACEE hebben wij informatie ontvangen over het beurzenprogramma voor de Verenigde Staten voor het academisch jaar 1990-1991:

1. Grotius Fellowship: voor voor-aanstaande universitaire hoofddocenten en hoogleraren. Deadline: 15 november 1989.
2. American Studies Fellowship: 'American Studies' of vergelijkend relevant Amerikaans/Nederlands onderzoek. Doctoraal examen. Deadline: 15 december 1989.
3. Fulbright beurzen: voor Senior Scholars (gepromoveerd) en Junior Scholars (afgestudeerd). Vakgebied: onbepikt. Deadline: 15 december 1989.
4. Proctor & Gamble Fellowship: Voor afgestudeerden. Vakgebied: Bedrijfskunde. Deadline: 1 maart 1990.
5. Frank Boas Fellowships (Harvard Law School): mr. graad met specialisatie in internationaal recht. Vakgebied: Internationaal Recht. Deadline: 15 november 1989.
6. Vera List Fellowship: voor afgestudeerden. Vakgebied: Sociale Wetenschappen. Deadline: 15 januari 1990. Info: Bureau Buitenland op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur, kamer 2.006A, Bou 3, tel. 887513/7519.

Onderwijs

Ook dit jaar organiseert de Faculteit der Algemene Wetenschappen weer een aantal cursussen in de vorm van leesgroepen rond een bepaald historisch of wijsgerig thema. Deze leesgroepen staan open voor iedereen, dus ook voor geïnteresseerden buiten de RL. Niet-studenten betalen f. 25,- deelnemerskosten. Dit najaar en winter worden de volgende cursussen gegeven:

Zin of onzin

Een heel korte inleiding tot de filosofie. Onder leiding van Pieter Möstert (vakgroep Wijsbegeerte) zullen de deelnemers acht kernproblemen uit de filosofie (zoals vrije wil, goed en kwaad, lichaam en geest) recht in de ogen kijken. Hulp-middel daarbij is Thomas Nagel's "What does it all mean? A very short introduction to philosophy" (Oxford University Press, 1989, ISBN 0-19-50516-1, 20-25 gld.). De auteur besteedt aan elk van deze problemen een boeiend hoofdstuk van ongeveer 10 bladzijden. De deelnemers komen acht keer bijeen op dinsdagmiddag, van 3 oktober - 21 november, 16.00 - 17.30 uur. De eerste en tweede bijeenkomst vinden plaats in de Statenzaal van het Oud-Gouvernement, Bou3.

De oppermacht des volks

Wiel Kusters zal samen met Joop de Jong (vakgroep Geschiedenis) een leesgroep leiden naar aanleiding van de 200ste verjaardag van de Franse Revolutie. Het thema luidt: "De oppermacht des volks. Schrijvers over de Nederlandse revolutie van de 18e eeuw". Gerrit Paape (J.A. Schasz M.D.) is een van hen. De leesgroep komt zes keer bijeen op donderdagavond, van 9 november - 14 december, 19.30 - 21.00 uur in de Statenzaal van het Oud-Gouvernement, Bou3.

Overvloed en Onbehagen

Joop de Jong (vakgroep Geschiedenis) leidt een leesgroep over de 17e-eeuwse Republiek. Simon Schama's boek

BULLETIN

"Overvloed en Onbehagen", dat een aanstekelijke, maar tevens omstrede interpretatie van de Nederlandse cultuur van de Gouden Eeuw biedt, staat hierbij centraal. De leesgroep komt zes keer bijeen op dinsdagmiddag, van 16 januari - 12 februari 1990.

Sokratisch gesprek

Pieter Mostert (vakgroep Wijsbegeerte) leidt een sokratisch gesprek over de vraag "Zijn er uitzonderingen op de regel De meerderheid beslist?". Gezamenlijk nadenken over deze vraag verloopt aan de hand van concrete voorbeelden en een zevental regels voor het sokratisch gesprek, die aan het begin zullen worden toegelicht.

De deelnemers komen zes keer bijeen op dinsdagmiddag, van 16.00 -18.00 uur. U ontvangt nog bericht over de datum van de eerste bijeenkomst, die zeer waarschijnlijk begin februari 1990 zal plaatsvinden.

Aanmelding voor deze cursussen bij: Secr. vakgroepen Geschiedenis en Wijsbegeerte, tel. 888365/383.

Bibliotheekinstructie

Iedere eerste maandag van de maand, dus deze keer op 2 okt., wordt om 14.00 uur bibliotheekinstructie gegeven in de bibliotheeklocaties AZM/BMC, Bonnetanten en Randwijk. Vooraf inschrijven bij de uitleenbalie is gewenst.

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306.

In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Telefonische gesprekken Steunpunt Studiefinanciering: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151. Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur.

De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Congressen

Network 10 jaar

Van 19 t/m 22 sept. wordt het congres: 'Academic Institutions and Health Care Systems as Partners in Health Care Development' georganiseerd.

Deze conferentie is ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het Network of Community-Oriented Educational Institutions for Health Sciences.

De conferentie vindt plaats in Rolduc, Kerkrade. De conferentie wordt op 18/19 september voorafgegaan door de

tweejaarlijkse algemene vergadering van het Network. Info: Network-congressecretariaat, mw P. Schoenmakers en het Network-secretariaat, mw I. Kuppen, tel. 888313/303.

Conferentie lustrum FdEW

Van 28 t/m 30 sept. wordt in het kader van de viering van het eerste lustrum van de FdEW de conferentie 'The art of full employment; Unemployment Policy in Open Economics' gehouden. Doel van de conferentie: nagaan welke beleidsaanbevelingen met betrekking tot de problematiek van volledige werkgelegenheid kunnen worden geformuleerd op basis van de inzichten die de economische wetenschap door middel van theoretisch en empirisch onderzoek de afgelopen 15 jaar heeft voortgebracht. Info: drs. Chr. de Neubourgh, tel. 888821.

Sport

Dans kennismakingscursus

Op 25 sept. start de cursus dans kennismaking. Deze cursus is bestemd voor iedereen die kennis wil maken met diverse dansvormen, zoals ballet, moderne dans, vloksdans, rock&roll, showdans, etc. Tijd: 19.00-20.15 uur, op maandag in sporthal Randwijk. Kosten f 40,- voor 10 lessen à 75 min.

Kajak cursus

Op maandag 16 okt. start de cursus kajak. Tijd: 22.30-23.30 uur in zwembad Dousberg. Kosten f 50,- voor 8 lessen van 1 uur. Info-avond op 2 okt. in zwembad Dousberg.

Onderwatersportcursus

Op maandag 23 okt. start de cursus onderwatersport in zwembad Dousberg. Tijd: 22.30-23.30 uur. Kosten f 50,- voor 8 lessen van 1 uur. Info-avond 9 okt. in zwembad Dousberg.

Yoga cursus

Op donderdag 21 sept. start van 18.00-19.00 uur de cursus yoga beginners in zaal Vijverdal. Kosten f 40,- voor 10 lessen van 1 uur. Info en inschrijven bij buro LV&S.

Op dezelfde datum gaat ook de cursus yoga gevorderden van start: 19.00-20.00 uur in zaal Vijverdal. Kosten f 120,- voor 30 lessen van 1 uur (te betalen in twee gelijke termijnen). Info en inschrijven bij buro LV&S.

Agenda M.S.R.V.Saurus

Introductie-agenda: 20 sept.: picknicktocht naar de grindgaten 16.30 uur. 27 sept.: info-avond over wedstrijdroeien. 5 okt.: eetspeurtocht. 11 okt.: roeiborrel. Voor plaats en tijdstip: kijk op de posters in de loods.

Kandidaatbestuurslid LUSS

Ben je geïnteresseerd in studentensport en heb je zin om je daar op organisatorisch niveau mee bezig te houden? Geef je dan op als kandidaatbestuurslid van de Limburgse Universitaire Studentensport Stichting. Info: kamer K2304A Bou3, tussen 12.30 en 13.30 uur of tel. 887080.

Dienst

Voorlichting

Adriaan Visser, sectie veroudering, Kap.2, tel. 887322/7319.

Gezondheids-wetenschappen

Vacature Studentlid

Vanwege afstudeerwerkzaamheden van het huidige studentlid is een vacature ontstaan in de planningsgroepen voor de blokken 'Verplegingswetenschappelijke Theorievorming' en 'Onderzoek van Zorg'. Gezien de aard van de werkzaamheden verdient het aanbeveling beide vacatures te doen vervullen door één persoon. Daarbij gaat de voorkeur uit naar een tweedejaars student Verplegingswetenschap. Info en solliciteren bij: Harry van der Bruggen, Coördinator van beide blokken, Kap.2, tel. 887301.

Studenten Voorlichtingsdagen

Gevraagd: studenten die bereid zijn medewerking te verlenen aan de Voorlichtingsdagen Gezondheidswetenschappen die op 28 okt. en 4 nov. plaatsvinden. Beloning: VVV-bon ad. f 50,-. Zie ook in postvakjes voor opgave-formulieren. Info: Phia Breevoort, Bureau Onderwijs FdGW, tel. 887225.

Studentleden blok 3.5.21

In de planningsgroep van het bijvakblok 3.5.21. 'Rechtspositie van de patiënt' (coördinator T. te Braake) is plaats voor 2 studentleden. Gedacht wordt aan in het gezondheidsrecht geïnteresseerde 3e of 4e jaars studenten GW, waarbij de voorkeur uitgaat naar studenten die het blok hebben gevolgd, c.q. dit studiejaar willen volgen. Info en aanmeldingen: secr. Gezondheidsrecht, mw. L. Coenegrachts, tel. 887306/7365, uiterlijk één week na verschijning van dit blad.

Onderzoek beschermd wonen

Er is, in het kader van een onderzoek naar de evaluatie van een ontwikkelde vorm van beschermd wonen voor ouderen, de mogelijkheid daarin te participeren in de vorm van een jaarwerkstuk, keuzevak of onderzoeksstage. Het betreft kleinschalige voorzieningen (een huis met zes bewoners) voor psychisch en sociaal kwetsbare ouderen, gepaard gaand met professionele begeleiding. Het onderzoeksproject heeft een looptijd van twee jaar, waarbij diverse tussentijdse metingen plaatsvinden m.b.t. het functioneren van de ouderen, hun beleving van het verblijf en de kosten/batenevaluatie. Bij een actieve inzet bestaat er de mogelijkheid tot enige financiële vergoeding, wanneer de subsidie-aanvraag gehonoreerd wordt. Belangstellenden kunnen contact opnemen met dr. Adriaan Visser, sectie veroudering, Kap.2, tel. 887322/7319.

Rechts-geleerdheid

Lezing nucleair en internat.

Dinsdag 26 september van 15.00-17.00 uur kamer 1.306OG zal Martin Scheinin van de Universiteit van Helsinki een lezing houden over nucleaire wapens en internationaal recht en politiek. De voordracht is niet alleen voor studenten van het blok Buitenlands beleid en Vrede en Veiligheid maar ook voor andere belangstellenden toegankelijk.

Kollege Sociale Wetenschappen

Woensdag 27 september, 14.30 uur Mabi-bioscoop Kollege Sociale Wetenschappen.

Kollege "Aristoteles"

Woensdag 27 september, 12.00 uur Sta-

tenzaal zal prof. dr. L.M. de Rijk spreken over Aristoteles en de circulaire verhouding tussen politiek en moraal.

Film

Op 27 september 10.30 uur Kollegezaal zal de film "Living Europe - from theory to practice" vertoond worden. Deze film is bedoeld voor studenten die belangstelling hebben voor het stage lopen of werken bij de EG.

Kollege Sociale Wetenschappen

Woensdag 4 oktober 09.00 uur Kollegezaal: Kollege Sociale Wetenschappen.

Kollege Rechtshandhaving

Woensdag 4 oktober 13.00 uur Mabi bioscoop kollege Rechtshandhaving.

Propedeuseuitreiking dag

De propedeusebuluitreiking van de dagopleiding vindt plaats op woensdag 1 november om 11.00 uur in de aula van het Jezuiten klooster. Aanmelden voor de uitreiking voor 15 oktober 1989 uitsluitend aan de balie of via het postbusje van buro onderwijs (onder de informatieborden). Degenen die niet aan de uitreiking wensen deel te nemen, hoeven zich uiteraard niet aan te melden, maar kunnen hun propedeusebul vanaf donderdag 2 november aan de balie afhalen.

Propedeuseuitreiking avond

De uitreiking van de avondopleiding vindt plaats op woensdagavond 4 oktober 20.00 uur in de Nieuwenhof. Nadere informatie wordt u nog toegezonden.

Economie

WASO

Al een aantal jaren komen de studentleden van de FRAad, het faculteitsbestuur en de diverse commissies bijeen, in het kader van WASO (Werkgroep Actief Studenten Overleg), om te praten over alle actuele ontwikkelingen binnen de FdEW. In het eerstvolgende WASO, woensdag 27 september om 20.00 uur in kamer 3061, zal ondermeer de 'Herprogrammering' aan bod komen. Uiteraard zijn ook de overige economiestudenten welkom om hun opvattingen aan de studentvertegenwoordigers kenbaar te maken. Info: Janine Wijnenbergh, tel. 888738/435314.

AIESEC

AIESEC zoekt 4 studenten die een dag per week bezig willen zijn met nationale en internationale zaken. Studenten die denken dat zij hiervoor in aanmerking komen, kunnen vóór 23 sept. een brief schrijven met hierin hun motivatie, naam en telefoonnummer, ter attentie van Rob Maas. Deze brief kan afgeleverd worden op de AIESEC-kamer, nr.0086, TS53, tel. 888867.

Excursie DSM

Alfa organiseert op 29 sept. een excursie naar DSM. Thema: Manager in de business unit (blok 2.1). Inschrijving t/m 26 sept. tussen 12.30 en 13.30 uur, 22sept. 13.00-14.00 uur, in kamer 0089, TS53. Kosten: f 6,- voor leden, f 10,- voor niet-leden.

VGT borrel

Na de VGT op 22 sept. is er weer een borrel en wel in café Melrose. Adres: Grote Gracht 20, nabij de AMRO-bank en de Entre Deux. Pils en fris voor f 1,50. Iedereen is hierbij van harte uitgenodigd.

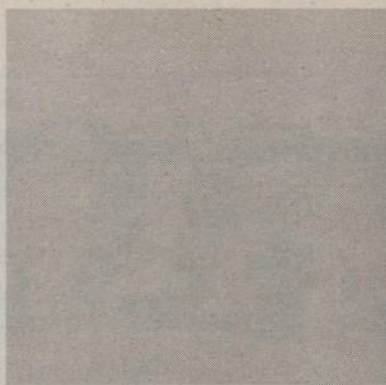
Samengesteld door Lucia Geurts

Henk van Ulsen

Maandag 25 september houdt de acteur Henk van Ulsen een voordracht in het theatercafé van het COC, Honigmanstraat 2, Heerlen. Hij zal zelf een keuze maken uit klassieke en moderne stukken proza, poëzie en toneel. Als roze draad loopt door zijn voordracht het thema homofilie. De avond, die voor iedereen toegankelijk is, begint om 20.30 uur.

Taal & muziek

Stichting Intro spant zich in om de hedendaagse muziek meer bekendheid te geven. Ieder jaar organiseert zij een serie concerten moderne muziek, uitgevoerd door vaak ongewone ensembles. Vorig jaar nam Intro aan het zomerprogramma van de provincie Limburg deel met de Vijfstedenconcerten, een geslaagde activiteit. Dit jaar organiseert Intro, in samenwerking met ondermeer de Jan van Eyckacademie, het Conservatorium en de Rijksuniversiteit van zondag 24 tot en met zaterdag 30 september een serie concerten, lezingen, film- en videopresentaties onder de noemer Taal & muziek. Het project heeft vier thema's: literatuur en muziek, klank en electronica, de stem, taal in instrumentele muziek. Muziek van Ton de Leeuw, Luigi Nono, componisten uit het dada- en futurisme; optredens van solisten, zoals de bariton Lieve Visser en van ensembles, zoals Contrain (Nederland) en Synonymes (België); een lezing van VPRO-Johanneke van Slooten over muziek en rhetorica met muzikale toelichting en een lezing van RL-Wiel Kusters over liederen met en zonder muziek. Uit een enquête is gebleken, dat de toegangsprijs van de Vijfstedenconcerten voor een aantal mensen een onoverkomelijk bezwaar was. Daarom wordt dit jaar een vrijwillige bijdrage aan de bezoekers gevraagd. Taal & muziek wordt gehouden op het Intropodium, aula stedelijke muziekschool, Sint Maartenspoort en in de aula van de universiteit aan de Tongersestraat. Lees voor aanvangstijden en plaatsen de agenda op deze pagina.

Pieter-Dirk Uys

De blanke Zuidafrikaanse cabaretier Pieter-Dirk Uys gebruikt zijn vlijmscherpe tong en zijn dramatische kwaliteiten om het apartheidsregime in zijn land aan de kaak te stellen. Afgelopen seizoen is hij te zien geweest in het VPRO-televisieprogramma *Fatzy & Co.* Nu maakt hij een toernee door Nederland en doet dinsdag 26 september Maastricht aan. In de schouwburg is dan zijn nieuwste programma "Adapt or dye" te zien. Hij kruipt in de huid van mensen als Botha, Tutu en Thatcher en laat zien hoe zij omgaan met apartheid en horen wat zij erover zeggen. Om de censuur te ontduiken laat Uys zijn typetjes sarcastische en kritische teksten zeggen. Het engels en zuidafrikaans in de voorstelling van Uys is goed te volgen, maar de inhoud vergt veel van het publiek. Niet iedereen reageerde na de televisie-uitzending positief en Uys werd zelfs beticht van racisme. Opletten dus.

Aan zet

Het schouwburgseizoen begint goed in Maastricht. Donderdag 28 september spelen Ina van Faassen, Henk van Ulsen en Frans Vorstman "Aan zet" van Pavel Kohout, een van de initiatiefnemers van Charta 77 in Tsjechoslowakije. Johanna Bilska regisseert. Het verhaal: twee mannen in een huis. Een van hen zit nog steeds ondergedoken in de kelder, in de veronderstelling dat de oorlog nog voortduurt. Elsa heeft met beide mannen een speciale relatie. Niemand durft de ban van de illusie te verbreken.

Slavin

Woensdag 4 oktober geeft mevrouw Jean Fagan Yellin, hoogleraar Engelse letterkunde in New York, een lezing met licht-

beelden over "De lotgevallen van een jonge slavin", een in 1861 onder pseudoniem gepubliceerde autobiografie van Harriet A. Jacobs. Oorspronkelijke titel: "Incidents in the life of a slave girl". De lezing is in de Coronakamer, Tongersestraat 53 en begint om 14 uur. Na afloop is er gelegenheid tot het stellen van vragen. Harriet Jacobs werd in 1813 in North Carolina geboren als slavin. Later wist zij te ontsnappen. Yellin heeft zich gespecialiseerd in de literatuur en cultuur in de negentiende eeuw in de Verenigde Staten. Zij legt in haar studie en onderzoek vooral accent op het literaire beeld van vrouwen, slaven en radicalen. Zij brengt Jacobs' autobiografie in verband met actuele thema's als macht, racisme en seksueel geweld.

Don Quichot

Ooit las ik in een versleten boek het verhaal van Cervantes' Don Quichot. Tussen de tekst stonden zwart-wit tekeningetjes, silhouets van een lange, magere man met een grote neus op een gammele muilezel, een kleine zwerper er naast die telkens vanuit een ander perspectief keken naar een vreemd geval in de verte. "Een Spaanse windmolen" zei mijn vader. Gelukkig is dat beeld, dat mijn fantasie over de wonderlijke dromenjager ongebreideld liet, niet verstoord door de voorstelling "Dulcinea's Don Quichot" die theatergezelschap Het Vervolg en stichting Intro vorige week in première brachten. De acteurs Martin de Smet en Hans van Leipzig waren identiek aan mijn Don Quichot en Sancho Panza in silhouet. Ook het karakter van de dolende ridder, altijd op jacht naar illusies en van zijn nuchtere, aardse en slimme knecht werden goed neergezet. Gelukkig maar, want dat gaf mij tenminste een houvast in een nogal fragmentarische en daardoor niet altijd begrijpelijke voorstelling.

Mijn kritiek op deze nieuwste productie van Het Vervolg gaat niet uit naar de theatrale en technische aspecten, wel naar de opzet van het stuk en de regie. Het muziekdrama is gemaakt door Carry Meydam, een dramaturge uit Amsterdam, die regie heeft Hans Trentelman, artistiek leider van Het Vervolg. Door het hele stuk heen lopen twee nogal voor de hand liggende rode draden: de vergeefse jacht op onbereikbare illusies en de tegenstelling man-vrouw. Deze laatste wordt tamelijk klassiek, maar nog steeds geldend voorgesteld door Don Quichot en Sancho Panza te plaatsen tegenover een dubbele Dulcinea, een zeer aardse vrouw (Juur Vrijdag) en een onaards meisje (Mienke Bakker). De stoerheid tegenover de broosheid, het avontuur tegenover de saaiheid, het onbezorgde tegenover de zorgzaamheid etcetera. Die rode draden zijn zeker herkenbaar, maar in een aantal scènes vaag, zo vaag dat ik mij nog steeds afvraag wat die nog met het stuk te maken hebben. Het verband ontbreekt en ook het verhaal van de onbereikbare illusie, de liefde van Don Quichot voor Dulcinea, kan dan niet meer helpen. De regie benadrukt de onduidelijkheid nog eens door de scènes als zelfstandige elementen op elkaar te laten volgen, ieder met een eigen karakter, vaak nadrukkelijk komisch, soms nadrukkelijk ernstig, een enkele keer naturel.

Ook de muziek in het stuk onderstreept het fragmentarisch karakter. Ze wordt uitgevoerd door drie cellisten en vier zangers en zangeressen van Intro en dat doen zij onberispelijk. Ze blijven op de achtergrond, maar zijn toch verbonden met wat zich verder op het toneel afspeelt. Een enkele keer spelen zij mee. Toch onderbreekt hun optreden telkens opzettelijk de dramatische voortgang. Als een scène is afgerond treden de vier vocalisten naar voren en zingen een toepasselijk lied. Dan begint een volgende scène. Toneelstukjes in een toneelstuk.

Op spel, aankleding en technische verzorging is ook deze keer nauwelijks iets aan te merken: het zou Het Vervolg niet meer zijn, als op deze punten iets ontbrak. Prachtig gespeeld, met de nodige hilarische momenten. Wel heel afstandelijk, waardoor emotionele ogenblikken niet erg beroeren, te technisch zijn. Maar ook dat is een kenmerk van Het Vervolg. Het past in hun spelopvatting en mij stoort het niet. Aankleding en enscenering zijn simpel, maar goed gekozen. Don Quichot op een slof en een laars, met een koperen ketel, waarin meestal San Severa's staan, wekt niet alleen de lachlust op, maar ziet er goed uit en geeft voldoende aan wie hij is. Een zwart toneel met niet meer dan het hoognodige en als enig decor een hoge, smalle spiegel en een lichtobject.

Al met al een boeiende voorstelling, prettig om naar te kijken, maar tamelijk ondoorzichtig. Zij is vrijdag, zaterdag en zondag in de toneelzaal van Het Vervolg op de zolder van het Generaalshuis aan het Vrijthof te zien.

Lucia Geurts

AGENDA

Theater

Dulcinea's Don Quichot, Het Vervolg/Intro, Generaalshuis Zaal Het Vervolg, 22 t/m 24 sept.: 20.30 uur.
De Spaanse Vlieg, Muziektheatergroep, Löss Theater, 22 sept.: 20.30 uur.
Geachte Burgers, Remco Melles, Löss Theater, 23 sept.: 20.30 uur.
Gräfin Mariza, Operette, Limburgs Symphonie Orkest, Stadsschouwburg, 23 sept.: 20.00 uur.
Adapt or dye, cabaretier Pieter-Dirk Uys, Stadsschouwburg, 26 sept.: 20.00 uur.
Aan Zet, Ina van Faassen, Henk van Ulsen en Frans Vorstman, Stadsschouwburg, 28 sept.: 20.00 uur.
Gräfin Mariza, Operette, Limburgs Symphonie Orkest, Stadsschouwburg Heerlen, 22 sept.: 20.00 uur.
Jasperina de Jong, Tour de Chant, Stadsschouwburg Heerlen, 26 sept.: 20.00 uur.
Fläck, The Emigrant, Stadsschouwburg Heerlen, 27 sept.: 20.00 uur.
La Traviata, opera van Verdi, Sportpaleis Luik, 22 t/m 24 sept. en 26 + 28 sept.: 20.00 uur.

Muziek

Taal & Muziek, Ensemble Synonymes, Intropodium, 24 sept.: 20.30 uur.
Taal & Muziek, Vocaal Ensemble Ex Voco, Intropodium, 25 sept.: 20.30 uur.
Taal & Muziek, lezing door Johanneke van Slooten en Paul Verhey & Leo van Doeselaar, Aula Universiteit, 26 sept.: 20.00 uur.
Taal & Muziek, Leonardo Kwartet en Sigune van Osten, Intropodium, 27 sept.: 20.30 uur.
Kouros Trio, lunchconcert Redoute Stadsschouwburg, 27 sept.: 12.30 uur.
Taal & Muziek, lezing door Wiel Kusters, Intropodium, 28 sept.: 19.30 uur.
Taal & Muziek, concert met Lieve Visser en Robert Nasveld, Intropodium, 28 sept.: 21.00 uur.

Exposities

Hans Hansen e.a., Galerie Artisan, Grote Gracht 43 Maastricht, 23 aug. t/m 30 sept. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.
De vlag dekt de lading, collectie vaandels in het bezit van het sociaal histo-

risch centrum. Expositie loopt vanaf 7 sept. t/m 5 okt. Gouvernment, Maastricht. ma t/m vr 9-17 uur.
Janneke Laheij en Sjet Hutschemakers, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstr. 6a Maastricht, 8 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: do 13-17, vr t/m zo 11-17 en na afspraak.
Roland Sohler, Perroengalerie, Vrijthof 35, Maastricht, 2 sept. t/m 30 sept. Wo t/m za 13-18 uur of volgens afspraak.
Gertrude Baker, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69 Maastricht, 9 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: wo 14-18, do 18-20, vr 14-18 za 10-17 en zo 13-17 uur.
Siegfried Gorinskij en Charles Pekkharling, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 8 sept. t/m 8 okt. Openingstijden: do 15-20, vr, za en zo 13-18 uur.
Jiri Anderle en Luc Bemelmans, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 8 sept. t/m 17 okt. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.
Marjon Le Blanc en Hans Lemmen, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 10 sept. t/m 8 okt. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.
Jacqueline Hanssen, grafiek en werken op papier. Galerie Plons, Mariabastion 52 Maastricht, 15 sept. t/m 1

okt. Openingstijden: do t/m zo 13-17 uur.
Per Kirkeby, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43 Maastricht. Openingstijden: di t/m za 13-18 uur.
Shinkichi Tajiri, sculpturen en papierwerk, Galerie Schuurth & van Noorden, Rechtstraat 64 Maastricht, 9 sept. t/m 14 okt. Openingstijden: do t/m za 14-18 uur.
Freark van der Wal, schilderijen en tekeningen, Museum Van Bommel-Van Dam, 24 sept. t/m 29 okt. Openingstijden: 10-16.30 uur. Op 24 sept. om 12.00 uur krijgt Freark van der Wal de Van Bommel-Van Damprijs 1989 uitge-reikt.

Diversen

Culturele dag '89, S.V. Koko, vrijdag 22 sept. in de stadsschouwburg. In 4 zalen doorlopende voorstelling. Van 's middags 13.30 tot 's nachts 01.30 uur. Veel ballet, muziek, workshops, poëzie, cabaret, enz.

Film

Speelweek 22 t/m 28 september

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Rituelen, 20.00 uur
Gij zult niet doden, 21.00 uur
Bagdad café, 22.00 uur

Mabi, Kleine Gracht 24a

Baron Munchausen, vr t/m zo om 14.30, 18.15 + 19.00 uur. Ma + di + do om 21.00 uur. Wo om 14.30 + 21.00 uur.
See no evil, hear no evil, vr t/m zo 14.30, 18.30 + 21.00 uur. Ma, di + do om 21.00 uur. Wo om 14.30 + 21.00 uur.
Lock up, dag. om 21.30 uur, vr om 14.30 + 18.30, za + zo om 18.30 uur.
Licence to kill, vr t/m zo om 14.30, 16.15 + 21.15 uur. Ma, di + do om 21.15 uur. Wo om 14.30 + 21.15 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

Lethal Weapon II, dag. om 18.30 + 21.30 uur. Za, zo en wo óók om 14.30 uur.
Roadhouse, dag. om 18.30 + 21.30 uur. Za, zo en wo óók om 14.30 uur.
Beaches, dag. om 18.30 + 21.30 uur.

OERSTOM

Ach ja, wat ik jullie lezertjes nog vergeten ben te vertellen is het volgende: in deze kolommen wil ik voor de verandering de actualiteit belichten. Als bijvoorbeeld morgen het Kremlin gebouwd blijkt te zijn op een gigantische goudklomp, of het Witte Huis volgens het bestemmingsplan eensklaps slechts als zwijnestal gebruikt blijkt te mogen worden, dan zal ik U daar op ironische wijze al volgende week kond van doen. Er bestaat ook zoiets als persoonlijke actualiteit (PA): als ik vandaag snipverkouden word en noch de magnifiek rector noch president Kaunda overkomt op korte termijn iets, nou ja, dan zal ik gewoon mijn eigen snot over U uitstorten. Vandaag dus een file uit de directory PA.

Om de tijd wat te verdrijven en niet de godganselijke dag aan die computer gekluisterd te blijven zit ik op een macramé-club voor dames. Tja, nu zult U zeggen, macramé? Dat is toch uit de tijd? Klopt. Daarom doen wij het ook. Lekker tegendraads.

Er wordt heel wat afgeleuterd op de club-bijeenkomsten. Nieuwste liefdes, oude haat, de werking van dieselmotoren en de kansen van de membraan-technologie in het kader van de micro-electronica, wij laten geen onderwerp onberoerd. Niet ieder lid is echter even goed op de hoogte van verschillende standen van zaken. Dat leidt wel eens tot bizarre misverstanden.

Wij kregen het over een boek van ene Doctor Vogel die beweerde dat bietensap zo lekker hielp tegen allerlei kwaadaardige gezwellen. Hoewel niet-reguliere geneeswijzen mijn sympathie (en mededogen...) hebben vond ik die suggestie nogal kwalijk. Een hologeïsche veganiste uit de club kreeg echter een woedestuiptoeën ik mijn bedenkingen tegen de Doctor uitte. Niks beter dan puur plantaardige natuurvoeding, stelde zij, hopla, wég met al die vieze dierlijke troep, daar wordt een mens alleen maar hevig ziek van, en overigens was suiker ook een boosdoener want daar werd je waanzinnig agressief van, kijk maar eens naar Eva, beweerde het mede-lid. Ik nam nog een extra klontje en verweerde mij. Dat het een prachtvol streven is om gezond te eten, maar dat je het ook weer niet moest overdrijven. Zo ken ik een osteoporotisch medemens dat al ribben breekt bij het optillen van het boek van de Doctor, maar ondanks dat zwéért bij een dieet van drie erwten, anderhalve pinda en slappe thee.

Maar, zei mijn opponente, als je verantwoord gezond eet word je een stuk ouder, en daarmee dien je ook weer een ander hoger doel: kostenbeperking in de gezondheidszorg, omdat je dus niet overlijdt aan welvaartsziekten. Ik nam nog een hele kilo suiker tot mij en barstte uit: een tachtigjarige die drie verschrikkelijk enge kwalen tegelijk heeft en in anderhalf jaar afschuvelijk wegwijnt zou goedkoper zijn dan een zestigjarige die -poef!- aan de gevolgen van een leven friet bezwijkt!? Kom nou!

Terwijl de veganiste zich voorbereidde om mijn reductionistische neopositieve flauwe zeik te pareren hoorde ik bij een clublid naast mij de schellen van de ogen vallen. "Hee!" ontdekte ze, "Da's bést een goed idee: als je dus verstandig eet blijf je gezonder. Nooit zo aan gedacht eigenlijk."

Eva

CINE-K: THE LAST PICTURE SHOW?

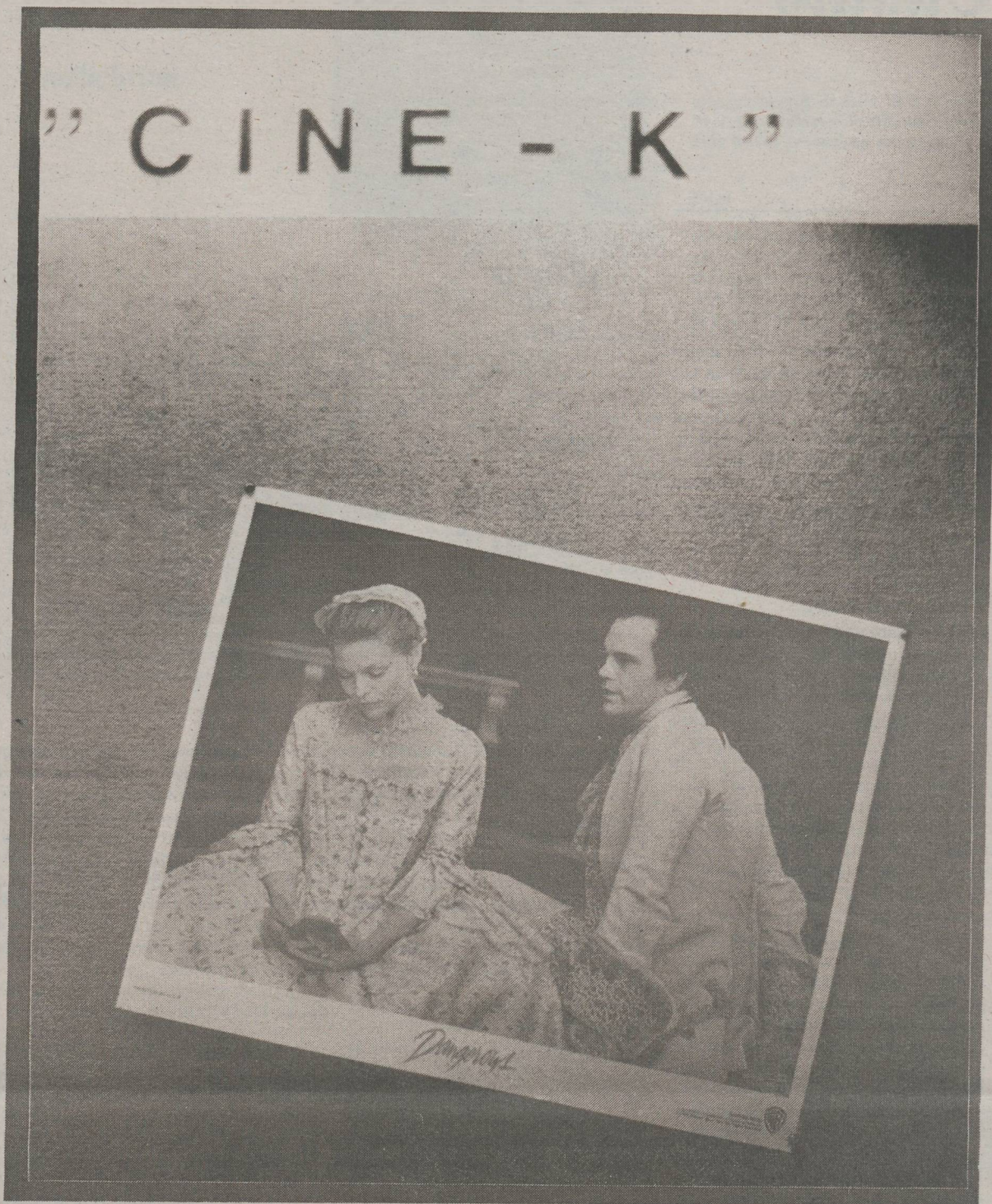
"Toe nou schat, 't is
toch maar film!"
(foto Franco Gori)

Hoe zit het eigenlijk met het kleine bioscoopje in de St. Bernardusstraat, Ciné-K? De laatste jaren gaf het een welkome aanvulling op het magere Maastrichtse filmaanbod. Nu wordt echter gefluisterd dat het niet (lang) meer bestaat, sinds nieuwe bazen er de scepter zwaaien. Die waren tot een gesprek bereid, zij het niet zonder restricties.

bericht uit Maastricht

De sfeer is aanvankelijk nogal gespannen, om niet te zeggen onbehaaglijk. Moeder en zoon S., de nieuwe exploitanten van café In 't Knijpke annex filmzaal Ciné-K in de St. Bernardusstraat, hebben het niet zo begrepen op de pers en bejegenen haar vertegenwoordigers dus met onverdunde achterdocht. Dat liegt en bedriegt en fantaseert er maar op los, zo wordt me te verstaan gegeven. Of ik dus in plaats van negatieve vooral opbouwende kritiek wil leveren, dan is er geen vuiltje aan de lucht. Uiteindelijk neemt men genoeg met de toezegging van een getrouwe weergave van de feiten. Daar is alle belang bij, want er gaan rare geruchten. Ciné-K zou gesloten zijn dan wel met sluiting bedreigd worden, de drijvende kracht achter het theater zou ontslagen zijn, de zaal zou verbouwd worden tot, ja tot wat eigenlijk?

"Het is nog precies zoals het was, en we zijn geen enkele dag dicht geweest", reageert de nieuwe eigenaar, zoon Heinz S., fel. S. ("Voorlopig liever geen naam in de krant, hebben we slechte ervaringen mee") heeft met steun van de familie per 1 april de hele boedel overgenomen van de door zware belastingschulden geplaagde Jef Vliegen. Inclusief het zittende personeel: bij Ciné-K was dat Hans van Genk, die het theater samen met Vliegen begonnen was. Maar de relatie tussen Van Genk en zijn nieuwe werkgever verslechterde, volgens S. omdat hij er niet aan kon wennen geen heer en meester meer te zijn in het theater. Van Genk (op dit moment helaas onbereikbaar) hing zijn toga aan de wilgen en meldde zich ziek. Daarmee was niet zo maar een willekeurige werknemer verdwenen, maar de enige die expertise op filmgebied in huis had. Voor S. was de filmwereld een groot zwart gat. Hij is "van professie danser, showballetten en zo", en zit verder "in het computerwezen". Hij bezoekt wel eens een bioscoop, maar dan vooral om naar dansfilms te kijken. Zijn familie drijft een annemerij, dus daar viel evenmin veel deskundigheid op cinematografisch terrein te verwachten. Toch zegt S. sinds het vertrek van Van Genk een grote liefde voor het filmbedrijf te hebben opgevat. "In een maand tijd heeft het mijn hart gestolen, echt waar." Gelukkig had Van Genk hem al geduldig uitgelegd hoe alles werkte, zodat hij niet volledig onthand was toen hij er plots alleen voor stond. De films konden gedraaid worden.

Tenminste, zolang er films kwamen. Maar ook dat kwam in gevaar. In de boedel die S. van Jef Vliegen had overgenomen zat ook een verbintenis met eigenaar Nolmans van Cinema Palace in de Stationsstraat. Ciné-K was min of meer de vijfde zaal van Palace geworden en had op die manier een connectie met de machtige Nederlandse Bioscoopbond, een organisatie van exploitanten en distributeurs.

Zodra echter de overname door de familie S. een feit was begon Nolmans moeilijk te doen, vertelt S. Er moest een borg betaald worden, en Ciné-K kreeg alleen nog maar films die al langere tijd elders hadden gedraaid en nu nog amechtig hun laatste bioscoopweken sletten: uitgewrongen tot de laatste recette het nulpunt dreigde te bereiken. Eigenlijk wilde Nolmans helemaal van de verbintenis af, meent S., en greep hij het eerste het beste conflict over een afrekening aan om de toevoer stil te leggen. Dat is nu ettelijke weken geleden. Sinds die tijd heeft S. nog slechts her en der wat films losgekregen. Op dit moment drijft hij hoofdzakelijk op materiaal van Cinemien, een distributiebedrijf dat vooral in vrouwenfilms is gespecialiseerd. Aangezien "elke derde film van Cinemien over lesbische toestanden gaat, en dat wil ik hier niet" is de jonge eigenaar weinig content met die situatie.

Kan hij niet zelf lid worden van de Nederlandse bioscoopbond, zonder de omweg via het Palacetheater van Nolmans? Nee, zegt S., de NBB is een kartel als geen ander, en het vermoeden is gerezen dat Nolmans alles in het werk stelt om een zelfstandig lidmaatschap van Ciné-K te verhinderen. Bovendien zijn de praktische toelatingseisen zwaar en kost alleen de aanmelding al geld. Voordat S. serieus pogingen in het werk stelt om lid te worden wil hij eerst uitsluitel over zijn kansen.

Wat zegt Nolmans zelf van de toestand? Een telefoontje blijkt een ervaring apart. Nolmans toont zich het type van de moderne openhartige ondernemer: "Ja, de relatie met Ciné-K is gestopt. Waarom? Dat ga ik u niet vertellen. Ik vraag u toch ook niet of u verliefd bent op een vrouw, of dat u 't misschien met een kerel houdt. U begrijpt de vergelijking niet? Tja, dat moet u zelf maar weten."

Heinz S. ziet het ondertussen somber in. Hij wil wel door met het theater als filmzaal, maar zonder directe of indirecte aansluiting bij de NBB zal het toch niet gaan. Als hij doorgaat wil hij wel wat zakelijker gaan draaien dan Ciné-K onder Van Genk deed. Niet dat het Rambo of Superman wordt. Meer iets met "artistieke waarde, een sterk verhaal, filmtechnische kwaliteiten". Bagdad Café vindt hij een goed voorbeeld, of The Accused. In ieder geval wil hij niemand in de wielen rijden, noch het Filmhuis, noch de andere bioscopen in de stad. En als het allemaal niet lukt gaat hij eens prakkizeren wat er nog meer met de zaal mogelijk is. Eventueel een repetitieruimte voor conservatoriummens, of een kleine bühne. En dan maar wachten tot 1992, want dan, zo verwacht S., zal het uit zijn met het Nederlandse monopolie van de NBB. Dan haalt hij zijn films gewoon in Aken.

Wammes Bos